

עֲזְרֵי מַעַם הַשָּׁם עוֹשֶׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר

הַזֵּהָר

הַשָּׁלֹם וְהַמִּנְקֵד
עַל חַמְשָׁה חֲמִשִּׁי תוֹרָה

מִהַתְנָא הָאֱלֹקִי
רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זִיע"א

פָּרָשַׁת בַּמִּדְבָּר

יוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֵּהָר הָעוֹלָמִי"
בַּעִיָּה "ק בֵּית שְׁמֹשׁ תוֹבֵב" א
חַמְשָׁה עָשָׂר בָּאָב תש"ע לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א
רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל
טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
CIO CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin
Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300
hazohar.com@gmail.com

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי
בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

כל הזכויות שמורות

ואין למכור או לסחור או לקבל רווח עבור הטקסט או חלקו
מותר ומצוה ללמוד ולזכות את הרבים בחינם בלבד

ניתן ל"מפעל הזוהר העולמי"

על ידי הרב הצדיק המקובל **הרב בניהו שמואלי** שליט"א
ראש ישיבת **"נהר שלום"** (רח' שילה 6 ירושלים)
לעילוי נשמת מורינו ורבינו הצדיק הקדוש
רבי **מרדכי** בן מרים **שרעב"י** זיע"א

פרשת במדבר

וַיְדַבֵּר יי אֵל מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינִי בְּאַהֲל מוֹעֵד וְגו',
 (במדבר א) רַבִּי אֲבָא פָתַח, (בראשית א) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים
 אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ וְגו', הֵאֵי קָרָא אֲתָמַר. תָּא תְּחִי,
 בְּשַׁעֲתָא דְּבָרָא קֳדָשָׁא בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם עָבֵד לִיה
 בְּדִיוֹקְנָא דְּעֵלָאִי וְתַתָּאִי, וְחֻזָּה בְּלִיל מְכֻלָּא, וְחֻזָּה
 נְהוּרִיה נְהִיר, מְסִיפִי עֲלֻמָּא עַד סִיפִי עֲלֻמָּא. וְחֻזָּה
 דְּחֵלִין קָמִיה בְּלָא.

וְאַף עַל גַּב דִּהָא אוֹקְמוּה, אֵית לְאַסְתִּתְּכֻלָּא בִּיה
 בְּהֵאֵי קָרָא, וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ
 בְּצִלְמֵ אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ, בִּינוּן דְּאָמַר בְּצִלְמוֹ, מָאִי
 בְּצִלְמֵ אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ. אֵלָּא וְדָאִי תִרְיִן דְּרִגִּין
 דְּכִלְיָן דְּכֵר וְנוֹקְבָא, חֵד לְדַבֵּר, וְחֵד לְנוֹקְבָא.
 וּבְגִין כֵּד הֵו פְּרָצוּפִין הֵו וְדָאִי, וְסִיפָא דְּקָרָא אוֹכַח,
 דְּכִתְיִב זָכָר וְנִקְבָּה בָּרָא אוֹתָם. וְכִלְיָ הֵוָּה

לשון הקודש

וְאַף עַל גַּב שְׁהָרִי פְּרִשׁוּה, יֵשׁ לְהַסְתַּכֵּל
 בְּפִסְקוֹ הָזֶה. וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ
 בְּצִלְמֵ אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ, בִּינוּן שְׁאָמַר בְּצִלְמוֹ,
 מָה זֶה בְּצִלְמֵ אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ? אֵלָּא וְדָאִי
 שְׁתֵּי דְרִגּוֹת שְׁכֻלּוֹת זָכָר וְנִקְבָּה, אַחַת לְזָכָר
 וְאַחַת לְנִקְבָּה.

וְלִבְנֵי שְׁנֵי פְּרָצוּפִים הֵיוּ בּוֹדָאִי, וְסוּף הַפִּסְקוֹ
 מוֹכִיחַ, שְׁכֻתוֹב זָכָר וְנִקְבָּה בָּרָא אוֹתָם. וְכִלּוֹל

וַיְדַבֵּר ה' אֵל מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינִי בְּאַהֲל
 מוֹעֵד וְגו'. רַבִּי אֲבָא פָתַח, (בראשית א) וַיִּבְרָא
 אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ וְגו'. הַפִּסְקוֹ הָזֶה
 נִתְבָּאֵר. בָּא רָאָה, בְּשַׁעֲתָא שְׁבָרָא
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הָאָדָם, עָשָׂה אוֹתוֹ
 בְּדַמּוֹת שֶׁל עֲלִיוֹנִים וְתַתְּחוֹנִים, וְהָיָה כָּלּוֹל
 מִכָּבֵל, וְהָיָה אוֹרוֹ מֵאִיר מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד
 סוּפוֹ, וְהָיוּ פוֹחֲדִים מִמֶּנּוּ הֵבֵל.

מִכָּל סִטְרִין (נ"א מִתְרִין סִטְרִין) וְאֵף עַל גַּב דְּנוֹקְבָא אַחֲדִית
בְּסִטְרוֹי. הָא הִיא נָמִי כְּלִילָא מִתְרִין סִטְרִין, לְמַחְוֵי
שְׁלִים בְּכָלָא.

וְהָזֶה מִסְתַּכֵּל בְּחֻכְמָתָא, לְעִילָא וְתַתָּא. בִּיּוֹן דְּסִרְחָא,
אֲתַמְעָטוּ פְּרֻצוּפִין, וְחֻכְמָתָא אִסְתַּלְקַת מִנִּיהּ,
וְלֹא הָזֶה מִסְתַּכֵּל אֶלָּא בְּמִלֵּי דְגוּפִיָּה. לְבָתָר אוֹלִיד
בְּנִין מַעֲלָאִי וְתַתָּאִי, וְלֹא אֲתִישְׁבוּ דָּא וְדָא בְּעֵלְמָא,
עַד דְּאוֹלִיד בֶּר, וּמִנִּיהּ אֲשֵׁתָלִים (ס"א אֲשֵׁתִיל) עֵלְמָא,
דְּאֶקְרִי שֵׁת, וְהָא אוֹקְמוּהָ.

וְעַם כָּל דָּא, עֵלְמָא תַתָּאָה לָא אֲשֵׁתָלִים, וְלֹא הָזֶה
שְׁלִים, וְלֹא אֲשֵׁתִכַּח בְּקִיּוּמִיָּה, עַד דְּאֲתָא
אַבְרָהָם, וְאֲתַקְיָים עֵלְמָא. אֲבָל לָא אֲשֵׁתָלִים, עַד
דְּאַבְרָהָם אֲשֵׁתִכַּח בִּיהּ בְּעֵלְמָא וְאַחִיד בִּיהּ בִּימִינָא,
כְּמֵאן דְּאַחִיד בִּימִינִיהּ, לְמֵאן דְּנָפִיל. אֲתָא יִצְחָק,
וְאַחִיד בִּידֵיהּ דְּעֵלְמָא בְּשִׁמְאָלָא, וְאֲתַקְיָים יִתִּיר. בִּיּוֹן

לשון הקודש

שְׁהוֹלִיד בֶּן, וּמִמְנוּ נִשְׁלָם (נִשְׁתַּל) הָעוֹלָם,
שְׁנַקְרָא שֵׁת, וְכֵךְ פֶּרֶשׁוּהָ.

וְעַם כָּל זֶה, הָעוֹלָם הִתְחַתֵּנוּן לֹא הִשְׁלָם וְלֹא
הִיהָ שְׁלָם וְלֹא נִמְצָא בְּקִיּוּמוֹ, עַד שֶׁבָּא
אַבְרָהָם וְעָמַד הָעוֹלָם. אֲבָל לֹא הִשְׁלָם עַד
שֶׁאַבְרָהָם נִמְצָא בּוֹ בְּעוֹלָם, וְאַחַז בּוֹ בִּימִין
כְּמִי שֶׁאַחַז בִּימִינוֹ אֶת מִי שֶׁנוֹפֵל. כֹּא יִצְחָק
וְאַחַז בִּידֵי הָעוֹלָם בְּשִׁמְאָל וְהִתְקַיֵּם יוֹתֵר.

הִיהָ מִכָּל הַצְדִּדִים (מִשְׁנֵי צְדִדִים). וְאֵף עַל גַּב
שֶׁהִנְקִבָּה אַחֲוָהּ בְּצִדּוֹ, הָרִי הִיא גַם כְּלוּלָה
מִשְׁנֵי צְדִדִים, לְהִיּוֹת שְׁלָם כָּכָל.

וְהִיָּה מִסְתַּכֵּל בְּחֻכְמָה לְמַעְלָה וּלְמַטָּה. בִּיּוֹן
שְׁסִרְחָא, הִתְמַעְטוּ הַפְּרֻצוּפִים, וְהִתְקַמָּה
הִסְתַּלְקָה מִמְנוּ, וְלֹא הִיָּה מִסְתַּכֵּל אֶלָּא
בְּדַבְרֵי גוּפוֹ. אַחֵר כֵּךְ הוֹלִיד בְּנִים מַעֲלִיוּנִים
וְתַתְּחוּנִים, וְלֹא הִתִּישְׁבוּ זֶה זֶה בְּעוֹלָם עַד

דָּאֲתָא יַעֲקֹב, אֶחָיד בְּאַמְצַעֲיָתָא בְּגּוֹפָא, וְאֶתְכִּלִּיל
בְּתֵרִין סְטֵרִין, אֶתְקַיֵּים עֲלָמָא וְלֹא הָוָה מִתְמוּטָט.

וְעַם כָּל דָּא לֹא אֲשֶׁתִּיל (ס"א אֲשֶׁתִּילִים) בְּשָׂרִשׁוּי, עַד
דְּאוּלִּיד תְּרִיסָר שְׁבָטִין, וְשִׁבְעִין נַפְשָׁאן,
וְאֲשֶׁתִּיל (ס"א וְאֲשֶׁתִּילִים) עֲלָמָא. וְעַם כָּל דָּא לֹא אֲשֶׁתִּילִים,
עַד דְּקִבְּלוּ יִשְׂרָאֵל אוֹרֵייתָא בְּטוֹרָא דְּסִינִי, וְאֶתְקַם
מִשְׁכָּנָא. כִּדִּין אֶתְקַיֵּמוּ עֲלָמִין וְאֲשֶׁתִּילִמוּ, וְאֶתְבְּסְמוּ
עֲלָאִין וְתַתָּאִין.

כִּיּוֹן דְּאוֹרֵייתָא וּמִשְׁכָּנָא אֶתְקַמוּ, בָּעָא קֳדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְמַפְקָד (דף קי"ז ע"ב) חִילּוּי דְּאוֹרֵייתָא,
כְּמָה חִיָּילִין אֵינּוֹן דְּאוֹרֵייתָא, כְּמָה חִיָּילִין אֵינּוֹן
דְּמִשְׁכָּנָא. תָּא חַיִּי, כָּל מִלָּה דְּבָעִי לְאַתֵּי־שָׁבָא
בְּדוּכְתִּיהָ, לֹא מִתֵּי־שָׁבָא עַד דְּאֲדַכֵּר בְּפוֹמָא, וְאֶתְמַנִּי
עָלָהּ. אוֹף הָבָא, בָּעָא קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַפְקָד
חִיָּילִין דְּאוֹרֵייתָא, וְחִיָּילִין דְּמִשְׁכָּנָא, וְכִלְהוּ הָווּ בְּחַד

לשון הקודש

והתבשמו עליונים ותחתונים.
כִּיּוֹן שֶׁהַתּוֹרָה וְהַמִּשְׁכָּן הוֹקְמוּ, רָצָה
הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְפָקֵד הַחִלּוּת שֶׁל
הַתּוֹרָה, כְּמָה צְבָאוֹת הֵם שֶׁל הַתּוֹרָה, כְּמָה
צְבָאוֹת הֵם שֶׁל הַמִּשְׁכָּן. בֹּא רְאֵה, כָּל דְּבַר
שֶׁצָּרִיךְ לְהַתִּישֵׁב בְּמִקְוֹמוֹ, לֹא מִתִּישֵׁב עַד
שֶׁנִּזְכָּר בָּפֶה, וּמִתְמַנֶּה עָלָיו. אֵף כֵּן - רָצָה

כִּיּוֹן שָׁבָא יַעֲקֹב, אֶחָד בְּאַמְצַע הַגּוֹף, וְנִכְלָל
בְּשְׁנֵי צַדִּדִּים, עֹמֵד הָעוֹלָם וְלֹא הָיָה מִתְמוּטָט.
וְעַם כָּל זֶה לֹא נִשְׁתַּל (נִשְׁלַם) בְּשָׂרִשׁוֹ עַד
שֶׁהוּלִיד שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבָטִים וְשִׁבְעִים נַפְשִׁים,
וְנִשְׁתַּל (וְנִשְׁלַם) הָעוֹלָם. וְעַם כָּל זֶה לֹא הִשְׁתַּלַּם
עַד שֶׁקִּבְּלוּ יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה בְּהַר סִינִי וְהוֹקְם
הַמִּשְׁכָּן, וְאָז עֹמְדוֹ הָעוֹלָמוֹת וְנִשְׁלַמוּ,

וְלֹא מִתְפָּרְשִׁי דָּא מִן דָּא, כִּלְאָ כְּגוֹנָא דְלֵעִילָא,
דְּהָא אֲוִרִייתָא וּמִשְׁכָּנָא לֹא מִתְפָּרְשִׁי דָּא מִן דָּא,
וְאֲזִלִּין בַּחֲדָא.

וּבְגִין כֵּךְ, תִּיְלִיחֹן עָאֲלִין בְּחוּשְׁכָּנָא לְאַשְׁתְּמוּדְעָא
גְּבִייהוּ, בַּר אֵינוֹן אַחֲרָנִין דִּלִּית לֹון חֲשֻׁכָּנָא.
וּבְגִין כֵּךְ כְּתִיב, וַיְדַבֵּר יי אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינִי
בְּאַהֲל מוֹעֵד. אִי בְּאַהֲל מוֹעֵד, אֲמַאי בְּמִדְבַּר סִינִי.
אֲלֹא חַד לְאֲוִרִייתָא וְחַד לְמִשְׁכָּנָא. וְהָאִי וְהָאִי, בְּאַחַד
לְחֻדָּשׁ הַשְּׁנִי בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִית, וְכִלְאָ חַד, וְהָאִי אֲקָרִי
(מלכים א' ו') חֻדָּשׁ זִיּוֹ רָמֹז לְהַהוּא יִרְחָא וְשִׁתָּא דְנִגְהִיר
לְסִיחָרָא, דְּהָא כִּדִּין עֲלָמִין בְּלָחוּ אֲשִׁתְּכֻחוּ בְּשָׁלִימוּ.
לְצִאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לְאַשְׁתְּמוּדְעָא דְהָא כִּדִּין גְּבִקוּ
יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, בַּחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן הַזֶּה.

רַבִּי יִצְחָק פָּתַח, (תהלים קטו) יי זְכָרְנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת
בֵּית וְגו'. יי זְכָרְנוּ יְבָרֵךְ, אֲלִין גּוֹבְרִין. דִּתְּחוּ

לשון הקודש

לְמָה בְּמִדְבַּר סִינִי? אֲלֹא אַחַד לְתוֹרָה וְאַחַד
לְמִשְׁכָּן. וְזֶה זֶה – בְּאַחַד לְחֻדָּשׁ הַשְּׁנִי בַּשָּׁנָה
הַשְּׁנִית, וְהַכֵּל אַחַד, וְזֶה נִקְרָא חֻדָּשׁ זִיּוֹ, רָמֹז
לְאוֹתוֹ חֻדָּשׁ וְשָׁנָה שְׁמַאיִר לְלִבְנָה, שְׁהָרִי אֲזַ
כָּל הָעוֹלָמוֹת גְּמַצְאִים בְּשָׁלְמוֹת. לְצִאתָם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לְהוֹדִיעַ שְׁבִשְׁיָצְאוֹ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם, זֶה הָיָה בַּחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן.

רַבִּי יִצְחָק פָּתַח, (תהלים קטו) ה' זְכָרְנוּ יְבָרֵךְ

הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְפָקֵד חֵילוֹת הַתּוֹרָה
וְחֵילוֹת הַמִּשְׁכָּן, וְכֻלָּם הָיוּ בְּאַחַד וְלֹא נִפְרָדִים
זֶה מִזֶּה, הַכֵּל כְּמוֹ לְמַעֲלָה, שְׁהָרִי הַתּוֹרָה
וְהַמִּשְׁכָּן לֹא נִפְרָדִים זֶה מִזֶּה, וְהוֹלְכִים בְּאַחַד.
וּמִשּׁוּם זֶה חֵילוֹתֵיהֶם עוֹלִים בְּחֻשְׁבוֹן לְהוֹדִיעַ
אֱלֹהֵם, פָּרַט לְאוֹתָם אַחֲרֵים שְׁאִין לָהֶם
חֻשְׁבוֹן. וְלִכֵּן כְּתוּב, וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה
בְּמִדְבַּר סִינִי בְּאַהֲל מוֹעֵד. אִם בְּאַהֲל מוֹעֵד,

עָאֵלִין בְּחוֹשְׁבָנָא דְּמִדְבָּרָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא מְבָרַךְ
לֹון, וְאוֹסִיף עַל־יְהוָה בְּכָל זְמָנָא.

תָּא חַיִּי, הָאִי מָאן דְּאָמַר שְׁבַחָא דְּחִבְרִיָּה, דְּבְנֵי
אוּ דְּמִמוֹנִיָּה, בָּעֵי לְבָרְכָא לֵיה, וְלֹאֻדָּאָה עַל־יָה
בְּרָכָאן. מְנָלָן. מִמִּשְׁה. דְּכְתִיב, (דברים א) וְהִנֵּכֶם הַיּוֹם
בְּכֻכְבֵּי הַשָּׁמַיִם לָרֹב, לְבָתֵּר מִזֶּה כְּתִיב, יי אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵכֶם יוֹסֵף עַל־יְכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וְגו'. תִּרִין
בְּרָכָאן חֲוֹ, חַד יי אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם וְגו'. הָא חַד. לְבָתֵּר
וַיְבָרֶךְ אֶתְכֶם בְּאֶשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם. לֹאֻדָּאָה עַל־יְהוָה,
בְּרָכָאן עַל בְּרָכָאן.

וְאִי אִיהוּ מְנִי שְׁבַחָא דְּחִבְרִיָּה, וְלֹא אוּדִי עַל־יָה
בְּרָכָאן. הוּא נְתַפֵּס בְּקִדְמוּתָא מְלַעִילָא. וְאִי
אִיהוּ מְבָרַךְ לֵיה, הוּא מִתְבָּרַךְ מְלַעִילָא. וּבְרָכְתָּא בָּעֵי
לְבָרְכָא לָהּ בְּעֵינָא טָבָא, וְלֹא בְּעֵינָא בִישָׂא. וּבְכָל־

לשון הקודש

כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וְגו'. שְׁתֵּי בְּרָכוֹת הֵיוּ: אַחַת
– ה' אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם, חַד אַחַת. אַחֵר כֶּךָ –
וַיְבָרֶךְ אֶתְכֶם בְּאֶשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם. לְהוֹדוֹת
עֲלֵיהֶם, בְּרָכוֹת עַל בְּרָכוֹת.

וְאִם הוּא מוֹנֶה אֶת שְׁבַח חִבְרוֹ וְלֹא מוֹדֶה
עָלָיו בְּרָכוֹת – הוּא נְתַפֵּס בְּתַחֲלָה מְלַמְעָלָה.
וְאִם הוּא מְבָרַךְ אוֹתוֹ – הוּא מִתְבָּרַךְ
מְלַמְעָלָה. וְהַבְּרָכָה צְרִיךְ לְבָרֶךְ אוֹתָהּ בְּעֵין
טוֹבָה, וְלֹא בְּעֵין רָעָה. וּבְכָל רוֹצֵה

וַיְבָרֶךְ אֶת בֵּית וְגו'. ה' וְכִנְנוּ וְבָרַךְ – אֵלֶּה
הַגְּבָרִים, שְׁחֵיו עוֹלָם בְּחוֹשְׁבוֹן בְּמִדְבָּר,
וְהַקּוּדֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבָרַךְ אוֹתָם וּמוֹסִיף
עֲלֵיהֶם בְּכָל זְמָן.

בֵּא רָאָה, מִי שְׂאוֹמֵר שְׁבַח חִבְרוֹ, שֶׁל בְּנֵי,
אוּ שֶׁל מְמוֹנֵי – צְרִיךְ לְבָרֶכְו וּלְהוֹדוֹת עָלָיו
בְּבְרָכוֹת. מְנִין לָנוּ? מִמִּשְׁה, שְׁכַתוֹב (דברים א)
וְהִנֵּכֶם הַיּוֹם בְּכֻכְבֵּי הַשָּׁמַיִם לָרֹב. אַחֵר כֶּךָ
מִזֶּה כְּתוּב? ה' אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם יוֹסֵף עַל־יְכֶם

בָּעֵי קִדְשָׁא בְּרִידְּהוּא רְחִימוּתָא דְּלָבָא. וּמָה מָאן
 דְּמִבְּרִידְּ לַחֲבֵרִיהּ, בָּעֵי קִדְשָׁא בְּרִידְּהוּא דִּיבְרִידְּ לִיהּ
 בְּעֵינָא טָבָא, בְּלָבָא טָבָא. מָאן דְּמִבְּרִידְּ לְקוּדְשָׁא בְּרִידְּ
 הוּא, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה, דְּבָעֵי עֵינָא טָבָא, וְלָבָא
 טָבָא, וְרְחִימוּתָא דְּלָבָא. בְּגִין כֵּךְ (דברים ו) וְאַהֲבַת אֶת
 יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְכֶּךָ וְגו'.

תָּא חַוִּי, הָא אוֹקְמוּהָ לִית בְּרַכְתָּא דְּלַעֲיִלָּא שְׂרִיא,
 עַל מַלְּה דְּאַתְּמִנִי. וְאִי תִימָא, יִשְׂרָאֵל אִידְּ
 אַתְּמִנִין. אֶלָּא כּוּפָרָא נָטְלִי מִנֵּיהּ, וְהָא אוֹקְמוּהָ,
 וְחוּשְׁבָנָא לָא חַוִּי עַד דִּיתְבַּנִּישׁ כָּל הַהוּא כּוּפָרָא,
 וְסָלִיק לְחוּשְׁבָנָא, וּבְקִדְמִיתָא מִבְּרַכְּן לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל,
 וּלְבַתֵּר מִנָּאן הַהוּא כּוּפָרָא, וּלְבַתֵּר מִתְּדִרִין וּמִבְּרַכִּין
 לִזְנוֹן לְיִשְׂרָאֵל. אֲשַׁתְּכַחוּ דִּישְׂרָאֵל מִתְּבַרְכִּין בְּקִדְמִיתָא
 וּבְסוּפָא, וְלָא סָלִיק בְּהוּ מוֹתְנָא.

לשון הקודש

שורה על דבר שנמנה. ואם תאמר, וישראל
 איד נמנו? אלא כפר לקח מהם, והרי
 פרשוהו, והחשבון לא היה עד שנאסף כל
 אותו הכפר ועלה לחשבון. ובתחלה מברכים
 את ישראל, אחר כך מונים אותו כפר, אחר
 כך חוזרים ומברכים את ישראל. נמצא
 שישראל מתברכים בתחלה ובסוף, ולא
 עולה בהם מגפה.

הקדוש-ברוך-הוא אהבת הלב. ומה מי
 שמברך את חברו, רוצה הקדוש-ברוך-הוא
 שיברך אותו בעין טובה, בלב טוב - מי
 שמברך את הקדוש-ברוך-הוא על אחת
 כמה וכמה שצריך עין טובה ולב טוב
 ואהבת הלב. בגלל זה, (שם ו) ואהבת את ה'
 אלהיך בכל לבבך וגו'.

בא ראה, הרי פרשוהו, אין הברכה שלמעלה

מוֹתָנָא אֲמַאי סָלִיק בְּמַנְיָנָא. אֶלָּא בְּגִין דְּבִרְכָתָא
 לָא שְׂרִיא בְּמַנְיָנָא, בִּיּוֹן דְּאִסְתַּלַּק בְּרִכְתָּא,
 סְטָרָא אַחֲרָא שְׂאֲרֵי עָלָיו, וְיָכִיל לְאַתְּזָקָא. בְּגִין דָּא
 בְּמַנְיָנָא נְטָלִין כּוּפְרָא וּפְדִיוָנָא, לְסַלְקָא עָלֶיהָ מַנְיָהּ.
 (ס"א מַעְלִיהָ מוֹתָנָא) יְבָרַךְ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל, אֱלִין נָשִׁין, דְּלֹא
 סְלָקִין בְּמַנְיָנָא. יְבָרַךְ אֶת בֵּית אַחֲרָן, דְּאֵינוֹן
 מְבָרְכִין לְעַמָּא, בְּעֵינָא טָבָא וּבְלָבָא טָבָא, וּבִרְחִימוֹתָא
 דְּלָבָא. אֶת בֵּית אַחֲרָן, הָכִי נָמִי נָשִׁין (דְּלֵחוֹן), דְּאַתְּבָרְכִין
 בְּבִרְכָתָא (ס"א דְּלֵחוֹן).

יְבָרַךְ יְרֵאִי יְיָ. אֱלִין אֵינוֹן לִיּוֹאִי, וּבְלָחוּ
 מִתְבָּרְכִין, בְּגִין דְּדַחֲלִין לִיהָ לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. הַקְטָנִים עִם הַגְּדוֹלִים, אָף עַל גַּב
 דְּלֹא עָאֲלִין בְּמַנְיָנָא.

תָּא חַזִּי לָא אֲשַׁתְּכַח מַנְיָנָא בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל דְּאַתְּבָרְכִין
 בֵּיהּ, בְּהַאי מַנְיָנָא. דְּהַאי מַנְיָנָא לְאַתְּבָרְכָא

לשון הקודש

ובאהבת הלב. את בית אהרן – כך גם
 הנשים (שלחם), שמתברכות בברכה (שלחם).
 יְבָרַךְ יְרֵאִי ה' – אלה הם הלויים, וכלם
 מתברכים, כי הם יראים מהקדוש ברוך הוא.
 הקטנים עם הגדלים – אף על גב שלא עולים
 במנין.

בא ראה, לא נמצא מנין בישראל
 שהתברכו בו במנין זה, שמנין זה להתברך

למה המנפה עולה במנין? אלא משום
 שברכה לא שורה במנין. ביון שמסתלקת
 הברכה, הצד האחר שורה עליו, ויכול
 להניק. בגלל זה במנין לוקחים כפר ופדיון,
 לסלק אותו מהם.

יְבָרַךְ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל – אלו הנשים, שלא
 עולות במנין. יְבָרַךְ אֶת בֵּית אַחֲרָן – שהם
 מברכים את העם בעין טובה ובלב טוב

הָוָה, וְלֹא־שָׁלֵמָא שְׁלִימוּתָא דְעָלְמִין הָוָה, וּבִאֲתָר
 דְּבִרְכָּאן נִפְקִין אֶתְמַנּוּן, דְּכְתִיב בְּאַחַד לַחֲדָשׁ הַשְּׁנִי,
 דְּאִיהוּ זִיּוּא דְּבִרְכָּאן דְּעָלְמָא, דְּמִנִּיה נִפִּיק זִיּוּא
 לְעָלְמָא. וְעַל דָּא אֶקְרִי חֲדָשׁ זִי"ו, דְּזִיּוּא דְּכָלֵּא נִפִּיק
 מִנִּיה, וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים קלד) יְבָרְכֶךָ יי מִצִּיּוֹן, וְכָלֵּא
 חַד מְלָכָה וּכְתִיב (תהלים קלב) כִּי שֵׁם צִוְּה יי (דף קי"ח ע"א) אֶת
 הַבְּרָכָה וְגו'.

רַבִּי יְהוּדָה הָוָה שְׂכִיחַ קַמִּיָּה דְּרַבִּי שְׂמַעוֹן, אָמַר
 לִיָּה יִשְׂרָאֵל מֵאֵן אַתָּר אֶתְבָּרְכֵן. אָמַר לִיָּה, וּוִי
 לְעָלְמָא, דְּלֹא מִשְׁנִיחִין וְלֹא מִסְתַּכְּלִין בְּנֵי נֶשְׂאָא,
 בִּיקְרָא דְּמַלְכָּא עֲלָאָה. תָּא חַוִּי, בְּשַׁעֲתָא דְּאִשְׁתַּכַּחוּ
 יִשְׂרָאֵל וּבְאִין קַמִּי קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, וְהוּוּ עָלְמִין (ס"א
 עמיה) שְׂכִיחִין בְּחַד אֵילָנָא עֲלָאָה קִדִּישָׁא, דְּמִזְוֹנָא
 דְּכָלֵּא בִיָּה, הָוָה מִתְבָּרַךְ מֵאַתָּר דְּכָל בְּרַכָּאן בְּנִישִׁין
 בִּיָּה. וּבִיָּה אֶתְנַטֵּעַ וְאִשְׁתִּילוּ שְׂרָשׁוּי.

לשון הקודש

רַבִּי יְהוּדָה הָיָה מְצוּי לִפְנֵי רַבִּי שְׂמַעוֹן. אָמַר
 לוֹ, יִשְׂרָאֵל, מֵאִיזָה מְקוֹם הֵם מִתְבָּרְכִים?
 אָמַר לוֹ, אוּי לְעוֹלָם שְׁלֹא מִשְׁנִיחִים וְלֹא
 מִסְתַּכְּלִים בְּנֵי אָדָם בְּכָבוֹד הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן.
 בֹּא רֵאזָה, בְּשַׁעֲה שְׁנִמְצָאוּ יִשְׂרָאֵל צְדִיקִים
 לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהָעוֹלָמוֹת הָיוּ (עמיה)
 מְצוּיִים בְּעֵץ אֶחָד עֲלִיּוֹן קְדוֹשׁ, שְׁהַמְזוֹן שֶׁל
 הַכֹּל בּוֹ, הָיָה מִתְבָּרַךְ מִמְּקוֹם שֶׁכָּל הַבְּרָכוֹת

הָיָה, וְלֹהֲשָׁלִים שְׁלֵמוֹת הָעוֹלָמִים הָיָה, וּבְמְקוֹם שֶׁהַבְּרָכוֹת יוֹצְאוֹת נִמְנָן, שְׂכַתּוֹב
 בְּאַחַד לַחֲדָשׁ הַשְּׁנִי, שֶׁהוּא זִיּוּ בְּרָכוֹת
 הָעוֹלָם, שְׂמַמְנוּ יוֹצֵא זִיּוּ לְעוֹלָם. וְעַל זֶה נִקְרָא
 חֲדָשׁ זִי"ו, שֶׁהָיוּ שָׁל הַכֹּל יוֹצֵא מִמֶּנּוּ, וְעַל זֶה
 כְּתוּב (תהלים קלד) יְבָרְכֶךָ ה' מִצִּיּוֹן, וְהַכֹּל דְּבָר
 אַחֲד, וּכְתוּב (שם קלב) כִּי שֵׁם צִוְּה ה' אֶת
 הַבְּרָכָה וְגו'.

וַיִּשְׂרָאֵל לְתַתָּא, הָוּוּ מִתְבָּרְכִין (וּאִשְׁתִּילוּ שְׂרָשׁוּי) מֵאַתָּר
 דְּכָל אֵינזִין בִּרְכָאן נִפְקִין בֵּיתָה, וְלֹא
 מִתְעַבְבִּי לְמִיפְקָה, הָדָא הוּא דְכְתִיב יְבָרְכֶךָ יי מִצִּיּוֹן,
 וְכְתִיב (תהלים קלג) כָּטַל תִּרְמֹזִין שִׁירְדָּה עַל הָרֵי צִיּוֹן כִּי
 שָׁם צִוָּה יי אֶת הַבְּרָכָה חַיִּים עַד הָעוֹלָם. וְדָא אִיהוּ
 נִהִירוּ דְעֵלְמָא. דְכְתִיב, (תהלים ג) מִצִּיּוֹן מִכָּלֵל יוֹפֵי
 אֱלֹהִים הוֹפִיעַ. הוֹפִיעַ: נִהִיר. כְּמָה דְאַתָּה אָמַר (דברים
 לג) הוֹפִיעַ מִהֵר פֶּאֶרְן (ס"א וְדָא נִהִירוּ). וְכֵד יִנְהַר, יִנְהַר
 לְכַלְהוּ עַלְמִין.

וְכֵד הָאִי נִהִירוּ אַתְעֵר, כֹּלָא הוּא בְּחִבְרוּתָא (ס"א כֹּלָא
 הוּא בְּחִיבּוּתָא), כֹּלָא הוּא בְּרַחֲמֵימוּתָא, כֹּלָא הוּא
 בְּשִׁלְמִימוּ, כִּדִּין הוּא שְׁלָמָא דְכֹלָא, שְׁלָמָא דְעֵילָא
 וְתַתָּא, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (תהלים קכב) יְהִי שָׁלוֹם בְּחִילָךְ
 שְׁלֹוה בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ.

לשון הקודש

שְׁנַאָמַר (דברים לג) הוֹפִיעַ מִהֵר פֶּאֶרְן. (וְדָא אִיהוּ)
 וּבְשִׁמְאִיר, מֵאִיר לְכָל הָעוֹלָמוֹת.
 וּבְשִׁאוּר זֶה מִתְעוֹרֵר, הַכֹּל הוּא בְּחִבְרוּת
 (הַכֹּל הוּא בְּחִיבּוּת), הַכֹּל הוּא בְּאַהֲבָה, הַכֹּל הוּא
 בְּשִׁלְמוֹת, וְאִזּוּ הוּא שָׁלוֹם הַכֹּל, שָׁלוֹם
 שְׁלָמְעֵלָה וְשְׁלָמְטָה. וְדָוּ שְׁכָתוֹב (תהלים קכב) יְהִי
 שָׁלוֹם בְּחִילָךְ שְׁלֹוה בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ.

כְּנוֹסוֹת בּוֹ, וּבּוֹ נִנְטַע וְנִשְׁתִּילוּ שְׂרָשׁוּי.
 וַיִּשְׂרָאֵל לְמַטָּה הָיוּ מִתְבָּרְכִים (וְנִשְׁתִּילוּ שְׂרָשׁוּי)
 מִמָּקוֹם שְׁכָל אוֹתָן בְּרָכוֹת יוֹצְאוֹת בּוֹ וְלֹא
 מִתְעַבְבוֹת לְצִאתָה. וְדָוּ שְׁכָתוֹב יְבָרְכֶךָ ה'
 מִצִּיּוֹן, וְכָתוֹב כָּטַל תִּרְמֹזִין שִׁירְדָּה עַל הָרֵי צִיּוֹן
 כִּי שָׁם צִוָּה ה' אֶת הַבְּרָכָה חַיִּים עַד הָעוֹלָם.
 וְדָוּ אִיהוּ הָעוֹלָם, שְׁכָתוֹב (תהלים ג) מִצִּיּוֹן מִכָּלֵל
 יוֹפֵי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ. הוֹפִיעַ - הָאִיר, כְּמוֹ

אִישׁ עַל דְּגָלוֹ בְּאוֹתוֹת לְבֵית אֲבֹתָם יַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְגו' (במדבר ב) רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח, (ישעיה סו) שְׂמַחוּ אֶת
 יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָּהּ כָּל אֹהֲבֶיהָ וְגו'. כִּמְהָ חֲבִיבָא
 אוֹרֵייתָא קִמֵּי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דִּהָא בְּכָל אֲתָר
 דְּמִלֵּי דְאוֹרֵייתָא אֲשַׁתְּמַעוּ, קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכָל
 חַיִּילֵין דִּילִיהּ בְּלָהוּ צִיִּיתִין לְמַלּוּלִיהּ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא אֲתֵי לְדִירָא עֲמִיהּ, הָדָא הוּא דְכָתִיב, (שמות כ) בְּכָל
 הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי וְגו'. וְלֹא עוֹד, אֵלָּא
 דְּשִׁנְאוֹי נִפְלִין קִמֵּיהּ, וְהָא אוֹקְמוּהָ.

תָּא חַיִּי, פְּקוּדֵי אוֹרֵייתָא עֲלָאִין אֵינּוֹן לְעִילָא. אֲתֵי
 בַר נָשׁ וְעֶבֶד פְּקוּדָא חָדָא, הַהוּא פְּקוּדָא
 קִיִּמָּא קִמֵּי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמִתְעַפָּרָא קִמֵּיהּ,
 וְאָמַר פְּלַנְיָא עֶבֶד לִי, וּמִן פְּלַנְיָא אָנָּא, בְּגִין דְּאִיהוּ
 אֲתַעֵר לִיהּ לְעִילָא. בְּגִוּוֹנָא דְּאִיהוּ אֲתַעֵר לִיהּ לְתַתָּא,
 חֲבִי נָמִי אֲתַעֵר לְעִילָא, וְעֶבֶד שְׁלָמָא לְעִילָא וְתַתָּא,

לשון הקודש

שְׂכַתוּב (שמות כ) בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת
 שְׁמִי וְגו'. וְלֹא עוֹד, אֵלָּא שְׁשׁוֹנְאֵין נּוֹפְלִים
 לְפָנָיו, וְהָרִי פֶּרֶשׁוּהָ.

בְּאֵר רֵאדָה, מַצּוּוֹת הַתּוֹרָה הֵן עֲלִיוֹנוֹת לְמַעְלָה.
 בָּא אָדָם וַעֲשֶׂה מַצּוּה אַחַת – אוֹתָהּ הַמַּצּוּה
 עוֹמֶדֶת לְפָנָי הַקְדוּשׁ–בְּרוּךְ–הוּא, וּמִתְעַפָּרֶת
 לְפָנָיו וְאוֹמֶרֶת: פְּלוֹנִי עָשָׂה אוֹתִי, וּמִפְּלוֹנִי
 אָנִי. מִשּׁוּם שֶׁהוּא עוֹרֵר אוֹתָהּ לְמַעְלָה. כְּמוֹ

אִישׁ עַל דְּגָלוֹ יַחֲנוּ בְּאוֹתוֹת לְבֵית אֲבֹתָם יַחֲנוּ
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' (במדבר א). רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח,
 (ישעיה סו) שְׂמַחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָּהּ כָּל
 אֹהֲבֶיהָ וְגו'. כִּמְהָ חֲבִיבָה הַתּוֹרָה לְפָנָי
 הַקְדוּשׁ–בְּרוּךְ–הוּא, שְׁהָרִי בְּכָל מָקוֹם
 שְׁדַבְּרִי תוֹרָה נִשְׁמָעִים, הַקְדוּשׁ–בְּרוּךְ–הוּא
 וְכָל חֵילוֹתָיו, כֻּלָּם מִקְשִׁיבִים לְדַבְּרֵיו,
 וְהַקְדוּשׁ–בְּרוּךְ–הוּא בָּא לְדוֹר עַמּוֹ. וְהוּ

בְּמַה דַּאתְּ אָמַר, (ישעיה כז) או יִחְזַק בְּמַעְוֵי יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם
 לִי שָׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי. יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם לִי, לְעֵילָא. שָׁלוֹם
 יַעֲשֶׂה לִי, לְתַתָּא. וּבָאָה חוֹלְקִיָּה דִּהְתּוּא בַר נָשׁ,
 דַּעֲבִיד פְּקוּדֵי אוּרִיָּתָא.

שְׂמַחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם וְגו', בְּגִין דְּחֲדוּהָ לָא אֲשַׁתְּכַח,
 אֲלֵא בְּזִמְנָא דִּישְׂרָאֵל קִיָּיְמִי בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא.
 דִּתְמָן אֶתְחַבֵּרַת אֶתְתָּא בְּבַעֲלָהּ, וּבְדִין הוּא חֲדוּתָא
 דְּכָלָא, חֲדוּתָא דְּעֵילָא וְתַתָּא. בְּזִמְנָא דִּישְׂרָאֵל לָא
 אֲשַׁתְּכַחוּ בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא, אָסִיר לִיהָ לְבַר נָשׁ לְמַחְדֵּי,
 וּלְאַחְזָא חִידוּ. דְּכַתִּיב, שְׂמַחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָּהּ
 וְגו', וְגִילוּ בָּהּ דִּיִּיקָא.

רַבִּי אַבָּא חָמָא חַד בַּר נָשׁ, דִּהְוָה חֲדֵי בְּבִי טְרוּנִיָּא
 דְּבַבְל, בָּטִשׁ בֵּיהּ, אָמַר שְׂמַחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם
 בְּתִיב (אָמַר רַבִּי אַבָּא), בְּזִמְנָא דִּירוּשָׁלַם בְּחֲדוּהָ, בָּעֵי בַר

לשון הקודש

הַקְדוּשָׁה, שְׁשֵׁם מִתְחַבֵּרַת אִשָּׁה בְּבַעֲלָהּ, וְאִזּוּ
 זוּחֵי שְׂמַחַת הַכֹּל, הַשְׂמִיחָה שְׁלֻמְעָלָה
 וְשְׁלֻמְטָה. בְּזִמְן שִׁישְׂרָאֵל לָא נִמְצְאִים בְּאַרְצָא
 הַקְדוּשָׁה, אָסִיר לְאָדָם לְשַׂמַּח וּלְהַרְאוֹת
 שְׂמִיחָה, שְׂכַתוֹב שְׂמַחוֹ אֶת יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָּהּ
 וְגו', וְגִילוּ בָּהּ דְּוָקָא.

רַבִּי אַבָּא רָאָה אִישׁ שְׂהִיָּה שְׂמַח בְּבֵית
 טְרוּנִיָּא שְׂבַבְבָּל. הִכָּה בּוּ וְאָמַר, שְׂמַחוּ אֶת

שְׂהוּא עוֹרֵר אוֹתָהּ לְמִטָּה, כִּדְ גַּם עוֹרֵר אוֹתָהּ
 לְמַעֲלָה, וְעֵשֶׂה שָׁלוֹם לְמַעֲלָה וּלְמִטָּה, כְּמוֹ
 שְׁנַאֲמַר (ישעיה כז) או יִחְזַק בְּמַעְוֵי יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם
 לִי שָׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי. יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם לִי – לְמַעֲלָה.
 שָׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי – לְמִטָּה. אֲשֶׁרִי חֲלָקוּ שֶׁל
 אוֹתוֹ אָדָם שְׁעוּשָׁה מִצְוֹת הַתּוֹרָה.

שְׂמַחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם וְגו', מְשׁוּם שְׂחֲדוּהָ לָא
 נִמְצְאָת אֲלֵא בְּזִמְן שִׁישְׂרָאֵל עוֹמְדִים בְּאַרְצָא

נָשׁ לְמַחְדֵּי. רַבִּי אֶלְעָזָר לְטַעְמִיָּה, דָּאָמַר שְׂמַחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם, הֵינֵנו דְּכַתִּיב, (תהלים ק) עֲבָדוּ אֶת יְיָ בְּשִׂמְחָה.

כְּתוּב אַחַד אוֹמֵר, עֲבָדוּ אֶת יְיָ בְּשִׂמְחָה, וְכְתוּב אַחַד אוֹמֵר, (תהלים ב) עֲבָדוּ אֶת יְיָ בִּירְאָה וְגִילוֹ בְּרַעְדָּה. מַה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. אֵלָּא, כָּאֵן בְּזִמְנָא דִּישְׂרָאֵל שָׂרְאֵן בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא. כָּאֵן בְּזִמְנָא דִּישְׂרָאֵל שָׂרְאֵן בְּאַרְעָא אַחְרָא. (ד"א) עֲבָדוּ אֶת יְיָ בִּירְאָה, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, בְּזִמְנָא דְּאִיהִי בְּגָלוּתָא בִּינֵי עַמִּמֵּיָּא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְהָא כְּתִיב (ישעיה נה) כִּי בְּשִׂמְחָה תֵּצְאוּ, וְדָא הִיא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, בִּיּוֹן דָּאָמַר תֵּצְאוּ, מִן גָּלוּתָא הוּא, וְאַקְרִי שְׂמַחָה. אָמַר לִיה, וְדָאֵי הָכִי הוּא, דְּכָל זִמְנָא דְּאִיהִי בְּגָלוּתָא וְשְׂכִיבַת לְעַפְרָא, לֹא אַקְרִי שְׂמַחָה, עַד דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִיתִי לְגַבְהָ, וַיּוֹקִים לָהּ מֵעַפְרָא, וַיִּימָא (ישעיה נב) הִתְנַעַרִי מֵעַפָּר וְגו'.

לשון הקודש

(ד"א) עֲבָדוּ אֶת ה' בִּירְאָה - זו כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּזִמְנָא שֶׁהִיא בְּגָלוּת בֵּין הָעַמִּים.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְהִרִי כְּתוּב (ישעיה נה) כִּי בְּשִׂמְחָה תֵּצְאוּ, וְזוֹ הִיא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. בִּיּוֹן שְׂאָמַר תֵּצְאוּ, מִבְּגָלוּת הוּא, וְנִקְרְאָת שְׂמַחָה. אָמַר לוֹ, וְדָאֵי כֵךְ הוּא זֶה, שְׁכָל זִמְנָא שֶׁהִיא בְּגָלוּת וְשׁוֹכְבַת לְעַפָּר, לֹא נִקְרְאָת שְׂמַחָה, עַד שֶׁתְּקוּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יָבֵא אֵלֶיהָ, וְיִקְיָמָהּ מִהַעֲפָר וַיֹּאמֶר, (שם נב) הִתְנַעַרִי מֵעַפָּר קוּמִי

יְרוּשָׁלַם כְּתוּב (אָמַר רַבִּי אֲבָא), בְּזִמְנָא שֶׁיְרוּשָׁלַם בְּשִׂמְחָה צִרִיךְ אָדָם לְשַׂמַּח. רַבִּי אֶלְעָזָר לְטַעְמֵוּ, שְׂאָמַר שְׂמַחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם, הֵינֵנו שְׂכְּתוּב (תהלים ק) עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה.

כְּתוּב אַחַד אוֹמֵר, עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה. וְכְתוּב אַחַד אוֹמֵר, (שם ב) עֲבָדוּ אֶת ה' בִּירְאָה וְגִילוֹ בְּרַעְדָּה. מַה בֵּין זֶה לָזֶה? אֵלָּא, כָּאֵן בְּזִמְנָא שֶׁיִּשְׂרָאֵל שְׂרוּיִים בְּאַרְצָא הַקְּדוּשָׁה - כָּאֵן בְּזִמְנָא שֶׁיִּשְׂרָאֵל שְׂרוּיִים בְּאַרְצָא אַחְרָת.

(ישעיה ס) קוּמִי אוֹרִי וגו'. וַיִּתְחַבְּרוּן בְּחֶדָּא, (וַיִּזְקִים לָהּ מַעֲפָרָא)

בְּדִין חֲדוּתָא אֶקְרִי. חֲדוּתָא דְכָלָא, וּבְדִין בְּשִׁמְחָה
תֵּצֵאוּ וְדָאִי. בְּדִין בְּמָה חֲיִילִין יִפְקֹון לְקַבְּלָא
דְּמִטְרוּנִיתָא, לְחֲדוּתָא דְהִלּוּלָא דְמִלְכָּא, בְּמָה דְאֵת
אָמַר (ישעיה נה) הָהָרִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ וגו', וּכְתִיב (ישעיה

נב) כִּי הִלַּךְ לִפְנֵיכֶם יְיָ וּמֵאֲסַפְכֶם וגו'. (דף ק"ח ע"ב).

אִישׁ עַל דְּגִלּוֹ בְּאוֹתוֹת. (במדבר ב) אֵלִין אַרְבַּע מִשְׁרִיין
דְּכֻנְסַת יִשְׂרָאֵל, דְּאֵינּוּן תְּרִיסָר שְׁבָטִין, תְּרִיסָר
תְּחוּמִין, סְחֹר סְחֹר לָהּ. כָּלָא כְּגוּוֹנָא דְלַעִילָא, כְּתִיב
(תהלים קכב) שָׁשׂם עָלוּ שְׁבָטִים שְׁבָטִי יְהוָה וגו'. שָׁשׂם עָלוּ
שְׁבָטִים, אֵלִין תְּרִיסָר שְׁבָטִין, תְּרִיסָר תְּחוּמִין דְּלִתְתָּא.

שְׁבָטִי יְהוָה, הָא אוֹקְמוּהּ בְּגִין דִּי"ה עֲדוּת לְיִשְׂרָאֵל
וְדָאִי. וּבְגִין דָּא, הָרְאוּבֵנִי, הַשְׁמַעוּנִי, יְהוָה
בְּכָל חַד וְחַד. אֲבָל וְדָאִי הָכִי הוּא, דְּהָא אֵילָנָא

לשון הקודש

וגו', (שם ס) קוּמִי אוֹרִי וגו', וַיִּתְחַבְּרוּ כְּאַחַד, (וַיִּזְקִימָהּ מַעֲפָרָה) וְאֵין חֲדוּהָ נִקְרָאת, חֲדוּת הַכֹּל,
וְאֵין בְּשִׁמְחָה תֵּצֵאוּ וְדָאִי אֵין בְּמָה חֲיִילוֹת
יֵצֵאוּ מוֹל הַגְּבִירָה לְחֲדוּת הִלּוּלָהּ הַמֶּלֶךְ,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם נה) הָהָרִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ
וגו', וּכְתוּב (שם נב) כִּי הִלַּךְ לִפְנֵיכֶם ה' וּמֵאֲסַפְכֶם וגו'.

שְׁבָטִי יְהוָה – הָרִי פְּרִשׁוּתָּהּ, מִשּׁוּם שִׁי"ה עֲדוּת
לְיִשְׂרָאֵל וְדָאִי וְלָכֵן (במדבר כו) הָרְאוּבֵנִי,

אִישׁ עַל דְּגִלּוֹ בְּאוֹתָת – אֵלּוּ אַרְבַּע מַחֲנוֹת

עֲלָאָה קְדִישָׁא, בָּהּ אַחֲתָם בְּחוֹתְמוֹי. וְאוֹקְמוּהָ
 דְּכְתִיב, (יחזקאל א) וְדַמוֹת פְּנֵיהֶם פָּנֵי אָדָם וּפְנֵי אֲרִיָּה אֶל
 הַיָּמִין וְגו'. דִּיּוֹקְנָא דְאָדָם אֶתְבְּלִיל בְּכֻלָּהּ, וְאַפִּין הוּוּ
 לְד' סְטָרִין דְּעֵלְמָא, וּמִתְפָּרְשֵׁן בְּדִיּוֹקְנֵיהוֹן, וְכֻלְהוֹן
 בְּלִילָן בִּיה בְּאָדָם.

מִיכָאֵל מִימִנָּא, גְּבִרְיָאֵל מִשְׁמָאֵלָא, אוּרִיָּאֵל
 לְקַדְמֵיָהּ, רַפָּאֵל לְאַחֲרֵיָהּ, שְׂכִינְתָּא
 עֲלֵיָהּ. תִּרְיִן מִכָּאֵן, וְתִרְיִן מִכָּאֵן, וְהִיא בְּאַמְצָעִיתָא.
 בְּגִזְוֹנָא דָּא בְּאַרְעָא דְלִתְתָּא, תִּרִי מִכָּאֵן, וְתִרִי מִכָּאֵן,
 וַיְהִי בִּינֵיהוּ.

בִּיּוֹן דְּנִטְלִין תִּרְיִן דְּגָלִים, מַה כְּתִיב. וְנָסַע אֶהָל
 מוֹעֵד מִחֲנֵה הַלְוִיִּם וְגו'. וְלִבְתָּר, אֵינֹון תִּרְיִן
 אַחֲרָנִין אַרְבַּע מִשְׁרֵיִן אֵינֹון לְאַרְבַּע סְטָרֵי עֵלְמָא,
 וְאַשְׁתַּכְּחוּ תִרְיָסֵר. אוֹף הָכִי לְתַתָּא בְּגִזְוֹנָא דְלֵעִילָא.
 וְנָסַע בְּרָאשׁוֹנָה דְּגָל מִחֲנֵה יְהוּדָה, לְקַבִּיל מִשְׁרֵיָא

לשון הקודש

לפניהם, רפאל לאחריהם, השכינה
 מעליהם. שנים מכאן, ושנים מכאן, והיא
 באמצע. כמו זה בארץ שלמטה – שנים
 מכאן, ושנים מכאן, וי"ה ביניהם.

ביון שלוקחים שני דגלים, מה כתוב? ונסע
 אהל מועד מחנה הלויים וגו'. ואחר כך אותם
 שנים אחרים ארבע מחנות הן לארבעת
 צדדי העולם, ונמצאים שנים עשר. אף כך

השמעוני, י"ה בכל אחד ואחד. אבל ודאי
 כך הוא, שהרי העץ העליון הקדוש, בו חותם
 בחותמו. ופרשוה שכתוב, (יחזקאל א) ודמות
 פניהם פני אדם ופני אריה אל הימין וגו'.
 דמות אדם נכללת בכלם, והפנים היו
 לארבעת צדדי העולם, ונפרדים
 בדמיותיהם, וכלם כלולים בו באדם.

מיכאל מימין, גבריאל משמאל, אוריאל

דְּאוּרִיאל. וּמַחֲנֶה דְּרֵאוּבֵן לְקַבִּיל מִשְׁרִיֵּא דְּמִיכָאל.
 דָּא לְדָרוֹם, וְדָא לְמִזְרָח. מִזְבַּח הָכִי נָמִי דְּרוֹמִית
 מִזְרָחִית. וּמַחֲנֶה דָּן לְצָפוֹן. מַחֲנֶה אֶפְרַיִם יָמָה. מַחֲנֶה
 דָּן לְקַבִּיל מִשְׁרִיֵּא דְּגַבְרִיאל. מַחֲנֶה אֶפְרַיִם לְמַעְרָב,
 לְקַבִּיל מִשְׁרִיֵּא דְּרַפָּאֵל מִזְבַּח הָכִי נָמִי צְפוֹנִית
 מַעְרָבִית. כֹּלָא אַחִיד דָּא בְּדָא, עַד דְּסִלְקָא כֹּלָא
 וְאַתְאַחַד בְּשֵׁמָא קְדִישָׁא, דְּאִיהוּ שִׁירוּתָא דְּכֹלָא.
 עֲלָא דְּכֹלָא קְדִישָׁא דְּכֹלָא. כֹּלָא אַתְּכִלִּיל בִּיה.

י' מִזְרָח הוּא שִׁירוּתָא דְּנְהוּרָא, אָזִיל וְשָׂאט וְאַפִּיק
 לְדָרוֹם. וְדָרוֹם נָפִיק וְתִלְיֵא בְּשִׁירוּתָא דְּמִזְרָח. ה'
 דָּרוֹם. מֵנִיה נָפִיק דָּרוֹם בְּעֵלְמָא. וְעִיל י' בְּשִׁירוּתָא
 דְּמִזְרָח, וְאַפִּיק לִיה.

וּמִן ה' תִּלְיֵא דָרוֹם וְצָפוֹן, וְהָהוּא דְּבִינֵייהוּ, י' מִזְרָח
 י"ה דָּרוֹם וְצָפוֹן תִּלְיֵאן בִּיה. ו' בְּאַמְצְעִיתָא.

לשון הקודש

וְנֶאֱחָז בְּשֵׁם הַקָּדוֹשׁ, שֶׁהוּא הָרֵאשִׁית שֶׁל
 הַכֹּל, הָעֲלִיּוֹן שֶׁל הַכֹּל, הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַכֹּל, הַכֹּל
 כָּלֹל בּוֹ.

י' מִזְרָח הוּא רֵאשִׁית הָאוֹר, הוֹלֵךְ וּמְשׁוֹמֵט
 וּמוֹצִיא לְדָרוֹם, וְדָרוֹם יוֹצֵא וְתִלְוִי בְּרֵאשִׁית
 הַמִּזְרָח. ה' דָּרוֹם, מִמֶּנּוּ יוֹצֵא דָרוֹם בְּעוֹלָם.
 וְנִכְנָס י' בְּרֵאשִׁית הַמִּזְרָח, וּמוֹצִיא אוֹתוֹ.
 וּמִן ה' תִּלְוִיִּים דָּרוֹם וְצָפוֹן, וְאוֹתוֹ שְׁבִינֵיהֶם, י'

לְמַטָּה כְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה. וְנִסְעַ בְּרֵאשׁוֹנָה דָּגֵל
 מַחֲנֶה יְהוּדָה מוֹל מַחֲנֶה אוּרִיאל. וּמַחֲנֶה
 רְאוּבֵן מוֹל מַחֲנֶה מִיכָאֵל. זֶה לְדָרוֹם, וְזֶה
 לְמִזְרָח. כֵּךְ גַּם הַמִּזְבַּח דְּרוֹמִית מִזְרָחִית.
 וּמַחֲנֶה דָּן לְצָפוֹן. מַחֲנֶה אֶפְרַיִם יָמָה. מַחֲנֶה
 דָּן מוֹל מַחֲנֶה גַבְרִיאל. מַחֲנֶה אֶפְרַיִם לְמַעְרָב
 מוֹל מַחֲנֶה רַפָּאֵל. כֵּךְ גַּם הַמִּזְבַּח צְפוֹנִית
 מַעְרָבִית. הַכֹּל אַחֲזוּ זֶה בָּזֶה, עַד שֶׁהַכֹּל עוֹלָה

וְדָא הוּא בֶן דְּכָר. בְּנִין כָּךְ אִיהוּ בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם.
וְעַל דָּא תַּנִּינָן, מָאן דִּיחֵיב מִטָּתוֹ בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם,
הוֹיִין לִיה בָּנִים זָכָרִים. דִּתְּאִי בֶן דְּכָר אִיהוּ בֵּין צָפוֹן
לְדָרוֹם. ה' עֲלָאָה בָּהּ תִּלְיָא צָפוֹן וְדָרוֹם, וּבֶן דְּכָר
בִּינִיחֻהוּ, בְּרֹזָא דִּי"ה. ה' בִּתְרָאָה מַעְרָב.

וְעַל דָּא דָּרֹם אַחִיד בְּמִזְרָח, דִּאִיהוּ שִׁירֻתָּא
דְּשִׁמְשָׁא וְתִלְיָא בִּיה. וְעַל דָּא תַּנִּינָן, מִסְטָרָא
דְּאַבָּא אַחִיד וְתִלְיָא חֶסֶד עֲלָאָה. מִסְטָרָא דְּאִמָּא
תִּלְיָא גְבוּרָה. בְּגִוּוֹנָא דָּא אַחִיד כָּלָא דָּא בְּדָא.

וְזַיִין דְּמִדְּבָחָא חָכִי נָמִי אֶסְתַּחֲרֵן, וּבָא לֹו לְקָרֵן
דְּרוּמִית מִזְרָחִית. דְּדָרוֹם תּוֹקְפִיָּה בְּמִזְרָח,
דִּאִיהוּ שִׁירֻתָּא דְּשִׁמְשָׁא, וְתוֹקְפָא דְּשִׁמְשָׁא לָא
שְׂרִיָּא אֶלָּא בְּשִׁירֻתָּא. מִזְרָחִית צְפוּנִית. בֵּינֵן דְּדָרוֹם
נָטִיל תּוֹקְפִיָּה דְּמִזְרָח, הוּא אֲנַהִיר לְצָפוֹן וְצָפוֹן
אֲתַכְלִיל בְּדָרוֹם, דִּתְּא שְׂמַאלָא אֲתַכְלִיל בִּימִינָא.

לשון הקודש

השמש ותלוי בו. ועל זה למדנו, מצד אבא
אחוז ותלוי החסד העליון, מצד האמא תלוי
גבורה. כמו זה אחוז הכל זה בזה.
זוילת המזבח גם כן מסובבים, ובא לו לקרן
דרומית מזרחית. שהדרום כחו במזרח,
שהוא ראשית השמש, וחזק השמש אן שורה
אלא בראשית. מזרחית צפונית - בין
שדרום נוטל תקפו של המזרח, הוא מאיר

מזרח, י"ה - דרום וצפון תלויים בו. ו'
באמצע, וזה הוא בן זכר. בגלל זה הוא בין
צפון לדרום. ועל זה שנינו, מי שנותן מטתו
בין צפון לדרום, יהיו לו בנים זכרים. שהרי
בן זכר הוא בין צפון לדרום. ה' עליונה, בה
תלוי צפון ודרום, ובן זכר ביניהם, בסוד של
יו"ה. ה' האחרונה - מערב.
ועל זה הדרום אחוז במזרח, שהוא ראשית

צְפוֹנִית מִעֲרָבִית, וְהָא מִעֲרָב דְּאִיהִי בְּה' בְּתִרְאָה,
נִמְלָא מִצְפּוֹן. וְעַל דָּא צְפּוֹן אָזִיל לְמִעֲרָב.
מִעֲרָבִית דְּרוֹמִית, הִיא אֲזִלָּא (ס"א לְאַתְחֻבָּקָא) לְאַתְחֻבָּרָא
בְּדָרוֹם, כְּמָה דְּדָרוֹם תְּלִיָּא בְּמוֹזָרָה, וְתוֹקֶפִיָּה אָזִיל
בְּשִׁרְוֹתָא. הָכִי נָמִי מִעֲרָב, אֲזִלָּא (ס"א לְאַתְחֻבָּקָא)
לְאַתְחֻבָּרָא בְּדָרוֹם, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) וַיְמִינֵנוּ
תַּחֲבֻקָּנִי. יְמִינָא דָּא הוּא דָּרוֹם. בְּגִין כִּךְ יִנְקָא מִתְרִין
סְטָרִין, מִצְפּוֹן וּמִדָּרוֹם. הָדָא הוּא דְּכִתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב)
שְׂמָאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וַיְמִינֵנוּ תַּחֲבֻקָּנִי. שְׂמָאלוֹ דָּא
הוּא צְפּוֹן, וַיְמִינֵנוּ דָּא הוּא דָּרוֹם.

וְרָזָא דָּא אֲוִלִּיפְנָא, קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא יְהִיב מִטְתִּיהָ,
בֵּין צְפּוֹן לְדָרוֹם. וְאַחֲדִית לְהָאִי בֶן וּדְאִי. וְעַל
דָּא אֵית לָהּ לְבָנֵי נָשָׂא לְמִיחָב מִטְתִּיהוּ בֵּין צְפּוֹן
לְדָרוֹם. וְהָכִי אֲוִלִּיפָה לִי אֲבָא. דִּי־הָבִין לָהּ בְּנִין דְּכָרִין.

לשון הקודש

הַדָּרוֹם, בְּגִלְלָה זֶה יוֹנֵק מִשְׁנֵי צִדִּים – מִצְפּוֹן
וּמִדָּרוֹם. זֶהוּ שְׁכָנוֹב שְׂמָאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי
וַיְמִינֵנוּ תַּחֲבֻקָּנִי. שְׂמָאלוֹ – זֶהוּ צְפּוֹן, וַיְמִינֵנוּ –
זֶהוּ דָּרוֹם.

וְסוּדָה זֶה לְמִדְנָה, שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נֹתֵן
מִטָּה בֵּין צְפּוֹן לְדָרוֹם, וְאוֹתוֹת הֵבֵן הָזֶה
בְּוִדְאִי, וְעַל זֶה יֵשׁ לְבָנֵי אָדָם לְתַת מִטָּתָם
בֵּין צְפּוֹן לְדָרוֹם. וְזֶה לְמַד אוֹתִי אֲבָא,
שְׁנוֹתָנִים לוֹ בָּנִים זָכָרִים. שְׁהָרִי הוּא הַתְּכַנֵּן

לְצְפּוֹן, וְהַצְפּוֹן נִכְלָל בְּדָרוֹם, שְׁהָרִי שְׂמָאל
נִכְלָל בְּיָמִין.

צְפוֹנִית מִעֲרָבִית – שְׁהָרִי הַמִּעֲרָב, שְׁהוּא
בְּה' אַחֲרוֹנָה, נוֹסֵעַ מִהַצְפּוֹן. וְעַל זֶה הַצְפּוֹן
נוֹסֵעַ לְמִעֲרָב. מִעֲרָבִית דְּרוֹמִית – הִיא
הוֹלֶכֶת (לְהַתְחַבֵּק) לְהַתְחַבֵּר בְּדָרוֹם כְּמוֹ שְׁדָרוֹם
תְּלִוִי בְּמוֹזָרָה, וְחֻזְקוֹ הוֹלֵךְ בְּרֹאשִׁית. כִּךְ גַּם
הַמִּעֲרָב הוֹלֵךְ (לְהַתְחַבֵּק) לְהֶאָחֵז בְּדָרוֹם. זֶהוּ
שְׁכָנוֹב וַיְמִינֵנוּ תַּחֲבֻקָּנִי. הַיָּמִין הָזֶה הוּא

דָּהָא אִיהוּ אֶתְכּוּן כְּלָפִי מִהִימְנוּתָא שְׁלִימָא עֲלָתָה,
בְּשְׁלִימוּתָא דְכָלָא, לְגַבִּי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהוּ בֵּין
צָפוֹן לְדָרוֹם, וּלְגַבִּי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְאַנְהִירִין (ס"א דאִיהִי)
בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם. וְדָאִי יִהְיוּן לִיה בְּנִין דְכָרִין.

וּבְכָלָא (דף ק"ח ט ע"א) בָּעֵי לְאַחְזָא עוֹבְדָא כְּגוּוֹנָא
דְלַעִילָא, וּבְכָמָה דְאַחְזֵי עוֹבְדָא לְתַתָּא, חָכִי
נָמִי אֶתְעַר לְעִילָא, וְאוֹקְמוּהָ. שָׁמַע רַבִּי פְנִיחָם,
וּנְשָׁקִיָּה לְרַבִּי אֶלְעָזָר, וּבְכָה וְחִיךְ אָמַר, וּפָאָה חוֹלְקִי
בְּהָאִי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים כז) יִי אֱוֹרִי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אִירָא וְגו'.

יִי אֱוֹרִי וַיִּשְׁעֵי, בֵּינוּן דְּכַבֵּר נָשׁ אֶסְתַּבֵּל (נ"א אֶתְאַחַד)
בְּנִהוּרָא דְלַעִילָא, וְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲנִיחִיר עָלֶיהָ,
לָא דְחִיל מַעְלָאִין וְתַתָּאִין. כְּכָמָה דְאַתָּ אָמַר, (ישעיה ס)
וְעַלֶיךָ יִזְרַח יִי וּכְבוֹדוֹ עָלֶיךָ יֵרָאֶה. יִי מַעֲזוֹ חַיִּי, בֵּינוּן
דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַחִיד בִּיה בְּכַר נָשׁ, לָא מִסְתַּפִּי

לשון הקודש

לְרַבִּי אֶלְעָזָר, וּבְכָה וְצָחַק וְאָמַר, אֲשֶׁרִי חֲלָקִי
בְּעוֹלָם הָזֶה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים כז) ה' אֱוֹרִי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי
אִירָא וְגו'. ה' אֱוֹרִי וַיִּשְׁעֵי, בֵּינוּן שְׂאָדָם
הַסְתַּבֵּל (בָּאָח) בְּאוֹר שְׁלֹמֶעֱלָה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא מֵאִיר עָלָיו, לָא פּוֹחַד מַעְלִיוֹנִים
וְתַתְּחוֹנִים, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (ישעיה ס) וְעַלֶיךָ יִזְרַח ה'
וּכְבוֹדוֹ עָלֶיךָ יֵרָאֶה. ה' מַעֲזוֹ חַיִּי, בֵּינוּן

כְּלָפִי הָאֱמוּנָה הַשְּׁלֵמָה הָעֲלִיוֹנָה, בְּשִׁלְמוֹת
הַכֵּל, לְגַבִּי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁהוּא בֵּין צָפוֹן
לְדָרוֹם, וּלְגַבִּי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שְׁמַאִירִים (שְׁהִיא)
שְׁהִיא בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם – וְדָאִי יִהְיוּ לוֹ בְּנִים
וְכָרִים.

וּבְכָל צָרִיךְ לְהִרְאוֹת מַעֲשֶׂה כְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה.
וּכְמוֹ שְׁמַרְאָה מַעֲשֶׂה לְמִטָּה, כְּדָ מַעֲזָר
לְמַעְלָה, וּפְרָשׁוּהָ. שָׁמַע רַבִּי פְנִיחָם וְנִשְׁקַ

בְּהֵיחֻא עֲלָמָא מִכָּל מְאָרִיחֻן דְּדִינִין. אוֹף אֲנָא בְּהֵי
גִּוּוּנָא, בִּיּוֹן דְּאַחִידָנָא בְּאַבוּךְ וּבָךְ לֹא אֶסְתַּפִּינָא בְּהֵי
עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא אַחֲרָא.

וְעַלְךָ כְּתִיב, (משלי כג) יִשְׁמַח אָבִיךָ וְגו'. בִּיּוֹן דְּכְתִיב
יִשְׁמַח אָבִיךָ וְאַמָּךְ, מָאי וְתַגַּל יוֹלְדֶתְךָ,
דְּהֵא בְּאַמָּךְ סִגְיָא. אֵלָּא יִשְׁמַח אָבִיךָ: דָּא קִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. וְאַמָּךְ: דָּא בְּנִסְת יִשְׂרָאֵל. וְתַגַּל
יוֹלְדֶתְךָ: יוֹלְדֶתְךָ דְּלִתְתָּא. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָבוּךְ אֵין
חֲדוּוּתָא דִּילִיָּה. אֵלָּא קָרָא הוּא בְּלַחֲדוּי דְּכְתִיב,
(משלי כג) גִּיל יִגִּיל אָבִי צְדִיק: דָּא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
וְיוֹלֵד חֲכָם יִשְׁמַח בּוֹ: דָּא אָבִיךָ דְּלִתְתָּא. דְּבַר
אַחֵר, גִּיל יִגִּיל אָבִי צְדִיק: דָּא אָבִיךָ דְּלִתְתָּא.
וְיוֹלֵד חֲכָם יִשְׁמַח בּוֹ, כְּתִיב בְּתוֹסַפֶּת וָא"ו, דָּא
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּא לְעִילָא.

לשון הקודש

שְׁלֻמְטָה. איפֿה שְׁמַחְתוּ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן
אָבִיךָ? אֵלָּא פֶּסוּק הוּא לְבָדוּ, שְׁכָתוֹב (שם)
גִּיל יִגִּיל אָבִי צְדִיק – זֶה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא.
וְיוֹלֵד חֲכָם יִשְׁמַח בּוֹ – זֶה אָבִיךָ שְׁלֻמְטָה.
דְּבַר אַחֵר, גִּיל יִגִּיל אָבִי צְדִיק – זֶה אָבִיךָ
שְׁלֻמְטָה. וְיוֹלֵד חֲכָם יִשְׁמַח בּוֹ, כְּתוֹב
בְּתוֹסַפֶּת וָא"ו – זֶה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְמַעְלָה.

שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹחֻז בְּאֲדָם, לֹא יִפְחַד
בְּאוֹתוֹ עוֹלָם מִכָּל פְּעֻלֵי הַדִּינִים. גַּם אֲנִי כְּמוֹ
זֶה, בִּיּוֹן שְׁאֲחֻזְתִּי בְּאַבִּיךָ וּבָךְ, לֹא אֶפְחַד
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הָאַחֵר.

וְעַלְיָךְ כְּתוֹב, (משלי כג) יִשְׁמַח אָבִיךָ וְגו'. בִּיּוֹן
שְׁכָתוֹב יִשְׁמַח אָבִיךָ וְאַמָּךְ, מַה זֶה וְתַגַּל
יוֹלְדֶתְךָ? שְׁהִרִי בְּאַמָּךְ מִסְפִּיק. אֵלָּא יִשְׁמַח
אָבִיךָ – זֶה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְאַמָּךְ – זֶה
בְּנִסְת יִשְׂרָאֵל. וְתַגַּל יוֹלְדֶתְךָ – יוֹלְדֶתְךָ

אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר, כְּתִיב (תהלים לא) בִּידֶךָ אֶפְקִיד רוּחִי
 פְּדִיתָה אוֹתִי יְיָ אֵל אֱמֶת. הָאִי קָרָא אֵית לִיה
 לְאַסְתָּכְלָא בֵּיה, חֲמִיתוֹן מָאן דְּאֶפְקִיד בִּידָא דְּמִלְכָּא
 מִיּוֹדִי. אֱלָא, וְדָאִי זַכָּאָה הוּא בַּר נָשׁ, דְּאָזִיל בְּאוּרְחוּי
 דְּמִלְכָּא קִדִּישָׁא, וְלֹא חָטִי קָמִיָּה. תָּא חֲזִי, בִּינוֹן דְּעָאֵל
 לִילְיָא, אִילָנָא דְּמוֹתָא שְׁלִיט בְּעֵלְמָא, וְאִילָנָא דְּחִי
 אֶסְתָּלַק לְעִילָא לְעִילָא. וְכִינוֹן דְּאִילָנָא דְּמוֹתָא שְׁלִיט
 בְּעֵלְמָא בְּלַחֲדוּי, כָּל בְּנֵי עֵלְמָא טַעֲמִין טַעֲמָא
 דְּמוֹתָא. מָאִי טַעֲמָא. בְּגִין דְּהָהוּא אִילָנָא גָּרִים.
 וְכַר נָשׁ בָּעִי לְאַקְדָּמָא וּלְמַפְקָד בִּידֵיהּ נַפְשִׁיהּ
 בְּפִקְדוֹנָא. בְּפִקְדוֹנָא דְּבַר נָשׁ, דִּיחִיב פִּקְדוֹנָא
 לְאַחֲרָא, דְּאָף עַל גַּב דְּאִיהּ אֶתְחִיב לְגַבִּיהּ יִתִּיר
 מִתְּהוּא פִּקְדוֹנָא, לָאוּ כְּדָאִי לְאַתְאַחֲדָא בֵּיהּ, הוּאִיל
 וּפִקְדוֹנָא אֶתְמָסַר לְגַבִּיהּ, וְאִי יִסְרַב בֵּיהּ, וְדָאִי
 נִבְדּוֹק אֶבְתְּרִיהּ, דְּלָאוּ מוֹרְעָא קִדִּישָׁא הוּא, וְלָאוּ
 מִבְּנֵי מַחִימְנוּתָא.

לשון הקודש

לְמַעְלָה לְמַעְלָה. וְכִינוֹן שְׁעִין הַמּוֹת שׁוֹלֵט
 בְּעוֹלָם לְבַדּוֹ, כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם טוֹעֲמִים טַעֲמִים
 מוֹת. מָה הַטַּעֲמִים? מִשּׁוּם שְׁאוּתוֹ עֵץ גִּזְרִים.
 וְהָאָדָם צָרִיךְ לְהַקְדִּים וּלְהַפְקִיד בִּידּוֹ אֶת
 נַפְשׁוֹ בְּפִקְדוֹן, בְּפִקְדוֹן שֶׁל אָדָם שְׁנוֹתָן פִּקְדוֹן
 לְאַחֲרָא. שְׂאָף עַל גַּב שְׁהוּא הִתְחַיֵּב אֵלָיו יוֹתֵר
 מֵאוּתוֹ פִּקְדוֹן – לֹא כְּדָאִי לְהֶאֱחֹז בּוֹ, הוּאִיל

אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר, כְּתִיב (תהלים לא) בִּידֶךָ
 אֶפְקִיד רוּחִי פְּדִיתָה אוֹתִי ה' אֵל אֱמֶת. יֵשׁ
 לְהֶסְתַּכֵּל בְּפִסּוּק הַזֶּה. רְאִיתֶם מִי שְׁמַפְקִיד
 דְּכַר בִּידֵי הַמֶּלֶךְ? אֱלָא, וְדָאִי אֲשֶׁרִי הָאִישׁ
 שְׁהוּלֵךְ בְּדֶרֶכִי הַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ וְלֹא חוֹטֵא
 לְפָנָיו. בֹּא רְאֵה, בִּינוֹן שְׁנִכְנָם הַלִּילָה, עֵץ
 הַמּוֹת שׁוֹלֵט בְּעוֹלָם, וְעֵץ הַחַיִּים מִסְתָּלַק

כִּךְ הָיָה אֵילָנָא, בְּנֵי נֶשֶׁא אֶקְדִּימוּ וַיַּהֲבִין לִיה
 פְּקֻדוֹנָא דְנִפְשֵׁיהוּ, וְכָל נִשְׁמָתִין דְּבְנֵי עֲלָמָא
 נָטִיל. וְכִלְהוּ טַעְמִין טַעְמָא דְמוֹתָא, בְּגִין דְּהָאֵי אֵילָנָא
 דְּמוֹתָא הוּא. וּבְגִין דְּכָל אֵינֻן נִפְשָׁתָא, אֵף עַל גַּב
 דְּכִלְהוּ אֶתְחִיבוּ לְגַבִּיהָ, וְלֹא כִדָּאֵי הוּא לְאַתְבָּא
 פְּקֻדוֹנָא לְגַבִּיהָ דְּבֵר נֶשׁ, אֶלָּא בֵּינוּ דְּכִלְהוּ אֶתְמַסְרוּ
 לִיה בְּפְקֻדוֹנָא, אֶתִּיב כָּל פְּקֻדוֹנִין לְמֵאֲרִיחֻן.

תָּא חַיִּי, לֹא כִדָּאֵי הוּא הָאֵי אֵילָנָא דְמוֹתָא לְאַתְבָּא
 פְּקֻדוֹנָא לְגַבִּיהָ דְּבֵר נֶשׁ. אֶלָּא בִשְׁעָתָא דְאֵילָנָא
 דְּחַיִּי אֶתְעַר בְּעֲלָמָא. וְאִמְתִּי אֶתְעַר הָהוּא אֵילָנָא
 דְּחַיִּי. בִּשְׁעָתָא דְסָלִיק צַפְרָא. וּכְדִין, בֵּינוּ דְּהָאֵי אֶתְעַר
 בְּעֲלָמָא, כָּל בְּנֵי עֲלָמָא חַיִּין, וְשָׁבִיק וְאַהֲדָר הָהוּא
 אֵילָנָא דְמוֹתָא כָּל פְּקֻדוֹנִין דְּאֶתְפְּקְדוּ לְגַבִּיהָ, וְאִזִּיל
 לִיה. מָאִי טַעְמָא חַיִּין. בְּגִין דְּהָהוּא אֵילָנָא דְחַיִּי גָרִים.

לשון הקודש

בְּפְקֻדוֹן, מַחְזִיר כָּל הַפְּקֻדוֹנוֹת לְבַעֲלֵיהֶם.
 בָּא רָאָה, לֹא כִדָּאֵי לַעֲזֵן הַמּוֹת הַזֶּה
 לְהַחְזִיר פְּקֻדוֹנוֹ לְאָדָם אֶלָּא בִשְׁעָה שְׁעֵן
 הַחַיִּים מִתְעוֹרֵר בְּעוֹלָם. וּמִתִּי מִתְעוֹרֵר
 אוֹתוֹ עֵץ חַיִּים? בִּשְׁעָה שְׁעוּלָה הַבֶּקֶר.
 וְאִז, בֵּינוּ שְׁנֵה מִתְעוֹרֵר בְּעוֹלָם, כָּל בְּנֵי
 הָעוֹלָם חַיִּים, וּמִשְׁאִיר וּמַחְזִיר אוֹתוֹ עֵץ
 הַמּוֹת כָּל הַפְּקֻדוֹנוֹת שֶׁהִפְקְדוּ אֶצְלוֹ,
 וְהוֹלֵךְ לוֹ. מָה הַמַּעַם הֵם חַיִּים? מִשּׁוֹם

וְהַפְקְדוֹן נִמְסַר לוֹ, וְאִם יִסְרַב בּוֹ – וְכִדָּאֵי
 נִבְדֵּק אַחֲרָיו, שְׂאִין הוּא מְזַרְע קֹדֶשׁ וְלֹא
 מִבְּנֵי הָאֻמוֹנָה.

כִּךְ אוֹתוֹ עֵץ, בְּנֵי אָדָם מְקַדִּימִים וְנוֹתְנִים לוֹ
 פְּקֻדוֹן נִפְשָׁם, וְלוֹקֶחַ כָּל נִשְׁמוֹת בְּנֵי הָעוֹלָם.
 וְכָלֵם טוֹעֵמִים טַעַם מָוֶת, מִשּׁוֹם שְׁנֵה עֵץ
 הַמּוֹת הוּא. וּמִשּׁוֹם שֶׁכָּל נִפְשוֹת אֵלּוּ, אֵף עַל
 גַּב שְׂכָלָם הִתְחִיבוּ לוֹ, וְלֹא כִדָּאֵי הוּא לְהַשִּׁיב
 הַפְּקֻדוֹן לְאָדָם. אֶלָּא בֵּינוּ שְׂכָלָם נִמְסְרוּ לוֹ

וְאִי תִימָא, הָא בְּנֵי נָשָׂא סְגִיָּאִין אֵינוֹן דְּמַתְעָרִין
 בְּלִילְיָא, בְּעוֹד דְּאִילָנָא דְּמוֹתָא שְׁלִיט. אָלָא,
 וְדָאִי הָהוּא אִילָנָא דְּחַיִּי קָא עָבִיד. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין
 דְּכַתִּיב, (תהלים יד) לְרֹאזוֹת הָיִשׁ מִשְׁכִּיל דִּרְשׁ אֶת אֱלֹהִים.
 וְלֹא יִהְיֶה לִּיה פְּתָחוֹן פֶּה לְבַר נָשׁ, דִּיִּימָא, אֶלְמָלָא
 שְׁלִיטָנָא בְּנַפְשָׁאִי בְּלִילְיָא אֲשֶׁתִּדְלָנָא בְּאוּרִייתָא. אָמַר
 רַבִּי יְהוּדָה, הָאִי בִּישְׂרָאֵל וְדָאִי וְהָכִי הוּא. אָבֵל
 בְּאוֹמוֹת הָעוֹלָם דְּחִמִּינָא כְּהָאִי גִּוּוֹנָא, מָאִי טַעְמָא.
 אָמַר לִיה וְדָאִי שְׁפִיר הוּא דְקָא אֲמָרַת.

פְּתַח וְאָמַר, (במדבר כג) מָה אֶקְוֶה לֹא קִבָּה אֵל וּמָה
 אֲזַעֵם לֹא זַעַם יִי. תָּא חַיִּי, בְּגִוּוֹנָא דְאִית
 לְעִילָא, אִית לְתַתָּא. לְעִילָא אִית יְמִינָא וְאִית
 שְׂמָאלָא. לְתַתָּא יִשְׂרָאֵל וְעַמּוּן. יִשְׂרָאֵל אֲתַאֲחָדוּן
 לְיְמִינָא, בְּקִדּוּשָׁא דְּמִלְכָּא קִדִּישָׁא. עַמּוּן עוֹבְדֵי
 כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת לְשְׂמָאלָא, לְסַטְרָא דְרוּחַ מְסֻאָבָא.

לשון הקודש

יהודה, זה בישראל בודאי, וכך הוא! אבל
 באומות העולם שראינו כזה, מה הטעם?
 אמר לו: יפה מה שאמרת.

פְּתַח וְאָמַר, (במדבר כג) מָה אֶקְבֵּה לֹא קִבָּה אֵל
 וּמָה אֲזַעֵם לֹא זַעַם ה'. בֹּא רֹאֵה, כְּמוֹ שֵׁישׁ
 לְמַעַלָּה יֵשׁ לְמַטָּה. לְמַעַלָּה יֵשׁ יְמִין וְיֵשׁ
 שְׂמָאל – לְמַטָּה יִשְׂרָאֵל וְהַעֲמִים. יִשְׂרָאֵל
 אֲחֻזִּים לְיְמִין בְּקִדְשֵׁי הַמִּלְכָּה הַקְדוּשָׁה.

שאלנו עין החיים גרם.
 ואם תאמר, הרי בני אדם רבים הם
 מתעוררים בלילה בעוד שעין המות שולט?
 אלא ודאי אותו עין החיים עושה את זה. מה
 הטעם? משום שכתוב (תהלים יד) לְרֹאזוֹת הָיִשׁ
 מִשְׁכִּיל דִּרְשׁ אֶת אֱלֹהִים. וְלֹא יִהְיֶה פְתָחוֹן
 פֶּה לְאָדָם שִׁיאָמַר: אֶלְמָלָא שְׁלַמְתִּי בְנַפְשִׁי
 בְּלִילְיָא, הִיטִי מִשְׁתַּדֵּל בְּתוֹרָה. אָמַר רַבִּי

וּבְלָהוּ לְתַתָּא מִבְּלָהוּ דְרַגִּין דְּשִׁמְאָלָא. וּבְלָהוּ דְרַגִּין
 אַחֲרֵיהֶן דָּא בְּדָא, (דף קי"ט ע"ב) עַד דִּתְלִיין מִן רִישָׁא.
 וּבְגִוּוּנָא דִּרִישָׁא נָטִיל, בְּהִיּוּא גִוּוּנָא נָטִיל זִנְבָא,
 דְּאִיהִי תַתָּא. מָאי טַעְמָא. בְּגִין דְּאַחִיד בֵּיתָא. וּבְגִין
 כֶּךָ, עֲמִין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים וּמִזְלוֹת, בְּהִיּוּא סָטֵר
 מִסָּאבָא דִּלְהוֹן, הָכִי אַתְדַּבְּרוּ.

בְּלָעָם הָוָה אֲשַׁתְּמַשׁ בְּבְלָהוּ כְתָרִין (נ"א דְרַגִּין) תַתָּאִין.
 וְהִיּוּא הָוָה חָמִי בְּהִיּוּא תַתָּא דְּאִיהִי זִנְבָא,
 דִּלָּא יָכִיל לְאַתְדַּבְּרָא אֶלָּא בִּרִישָׁא. בְּגִין כֶּךָ אָמַר,
 מָה אֶקוֹב לֹא קִבָּה אֵל, (דְּאִיהִי רִישָׁא בְּגִין) דִּתְהִיּוּא רִישָׁא
 עֲלָאָה, לֹא אֲשַׁתְּבַּח בְּדִינָא בְּאִינוֹן יוֹמִין.

וְאַף עַל גֵּב דְּהִיּוּ אֵל אוֹקִימָנָא, הִיּוּ מַלְכוּתָא
 קַדִּישָׁא נָטִיל שְׂמָא בְּגִוּוּנָא דְּכָלָא, וְהִיּוּ טַב
 וְחֶסֶד דְּהִיּוּ עֲלִמָא (ס"א אוֹקִימָנָא בְּאַתְרֵי אַחֲרָא עֲלָאָה וְהִיּוּ טַב וְחֶסֶד דְּעֲלִמָא

לשון הקודש

וְהִיּוּ הִיּוּ רֹאָה בְּתַתָּוִן תְּהוּ, שְׂהִיּוּ הִיּוּב,
 שְׂלָא יָכֹול לְהַתְנַהֵּג אֶלָּא בְּרָאשׁ. מְשׁוּם כֶּךָ
 אָמַר מָה אֶקֶב לֹא קִבָּה אֵל, (שְׂהִיּוּ הִיּוּב מְשׁוּם)
 שְׂאוּתוֹ הִיּוּב רֹאשׁ הַעֲלִיּוֹן אִינוֹ נִמְצָא בְּדִין
 בְּאוּתֵם הִיּוּבִים.

וְאַף עַל גֵּב שְׂהִיּוּ הִיּוּב בְּאַרְנוֹ, הַמְּלָכוֹת
 הַקְּדוּשָׁה הִיּוּ לֹקַחַת שֵׁם כְּמוֹ הַבַּל, וְהַטּוֹב
 וְהַחֲסֵד שֶׁל הָעוֹלָם הִיּוּ, (בְּאַרְנוֹ בְּמָקוֹם אַחֵר עֲלִיּוֹן וְהִיּוּ

טוֹב וְחֶסֶד שֶׁל הָעוֹלָם, הַמְּלָכוֹת הַקְּדוּשָׁה הִיּוּ לֹקַחַת שֵׁם כְּמוֹ שְׂלִמְעֵלָה)

הַעֲמִים עוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים וּמִזְלוֹת לְשִׁמְאָל, לְצַד
 רוּחַ הַטְּמָאָה. וְכֵלָם לְמַטָּה מִכָּל הַדְּרָגוֹת
 הַשִּׁמְאָל. וְכֵל הַדְּרָגוֹת אַחֲזוּת זֶה בְּזוֹ עַד
 שְׁתִּלּוּיּוֹת מִהֲרָאשׁ. וְכֵמוֹ שְׂהִיּוּב נִסְעָה,
 בְּאוּתוֹ הִיּוּב נִסְעָה הִיּוּב, שְׂהִיּוּב תַתָּוִן. מָה
 הַטְּעָם? מְשׁוּם שְׂאֲחֻזָּה בּוֹ. וּמְשׁוּם זֶה הַעֲמִים
 עוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים וּמִזְלוֹת, בְּאוּתוֹ צִד הַטְּמָאָה
 שְׂלָהֶם כֶּךָ מְנַהֲגִים.

בְּלָעָם הַשְׁתַּמֵּשׁ בְּכָל הַדְּרָגוֹת הַתַּתָּוִנוֹת,

האי מלכותא קדישא גטל שמה בגוונא דעילא) ובגין כך אקרי אל,
אלא דאיהו זועם בכל יום, דאשתבח ביה דינא.
ותא חזי, אל שדי הא אוקימנא דביה ספוקא
דעלמא ואיהו אמר לעולם די, דהא האי אל
הוא דאזדוג בהדיה, ובגין כך אקרי אל שדי, אל
דשדי. ועל דא מה אקוב לא קבה אל. בגין כך,
בגוונא דאתער רישא, הכי נמי אתער תתאה.

בכה רבי אלעזר, פתח ואמר (ירמיה מז) קולה בנחש
ילך וגו'. השתא (בהאי גוונא) דישראל בגלותא,
איהי ודאי אזלא בנחש. חזיא כד איהו (ד"א בדינא) בפיו
רישא לעפרא, סליק זנבא, שליט ומחי לכל אינון
דאשתכחו קמיה. אוף הכי השתא בגלותא, כהאי
גוונא, רישא בפיו לעפרא, וזנבא שליט. מאן עביד
לזנבא דיסתליק לעילא ושליט ומחי, רישא
דאתפפיא לתתא. ועם כל דא, מאן מדבר ליה

לשון הקודש

בכה רבי אלעזר, פתח ואמר, (ירמיה מז) קולה
בנחש ילך וגו'. כעת (כמו זה) שישאל בגלות,
היא ודאי הולכת בנחש. נחש, כשהוא (בדין)
בופף ראשו לעפר, עולה הזנב, שולט ומכה
את כל אותם שנמצאים לפניו. אף כך כעת
בגלות - בגון זה הראש כפוף לעפר, והזנב
שולט. מי עשה שהזנב יעלה למעלה, ישלט
ויכה? הראש שמתכופף למטה. ועם כל זה,

ומשום זה נקראת אל, אלא שהוא זועם בכל
יום, שנמצא בו דין.

ובא ראה, אל שדי בארנו שבו הנאת
העולם, והוא אמר לעולם די. שהרי האל זה
הוא שמזדוג עמו, ומשום כך נקרא אל שדי,
אל של שדי. ועל זה מה אקב לא קבה אל.
משום כך, כמו שמתעורר הראש - כך
מתעורר התחתון.

לִזְנָבָא, וּמֵאֵן נָטִיל לִיה לְמִטְלָנִי. הֵאֵי רִישָׁא. אַף עַל
גַּב דְּאִיהוּ כָּפִיף לְעַפְרָא, הוּא מְדַבֵּר לְמִטְלָנִי, בְּגִין
דָּא קוּלָּה בַּנְחָשׁ יִלְךְ.

וְהַשְׁתָּא שָׂאר עֲמִין דְּאֵינוּן אֲחִידִין בִּזְנָבָא, סְלָקִין
לְעִילָא, וְשִׁלְטִין וּמַחֲיִין, וְרִישָׁא כָּפִיף
לְעַפְרָא, בְּמָה דְּאֵת אָמַר (עמוס ה) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם
וְגו'. וְעַם כָּל דָּא, הֵאֵי רִישָׁא מְדַבֵּר לִזְנָבָא וְנָטִיר (ס"א
וְנָטִיל) לִיה, בְּמָה דְּאֵת אָמַר (שיר השירים א) שְׁמִנִי נֹטְרָה אֶת
הַכְּרָמִים, אֵלִין עֲמִין עוֹבְדֵי עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת,
דְּאֵינוּן זְנָבָא. אַתָּא רַבִּי יְהוּדָה וְנָשִׁיק יְדוֹ, אָמַר
אֶלְמָלָא לֹא שְׂאִילָנָא מְלָה בְּעֶלְמָא, אֶלָּא דְּשְׂאִילָנָא
דָּא וְרוֹחָנָא לִיה, דִּי לִי. דְּהַשְׁתָּא יִדְעָנָא עֲמִין עוֹבְדֵי
כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת, וְשׁוֹלְטָנוּתָא דְּלַהוֹן אֵיךְ מִתְּדַבֵּר.
זַכָּאָה חוֹלְקִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דְּעֲלִיָּהוּ כְּתִיב, (תהלים קלה) כִּי
יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְה וְגו'.

לשון הקודש

שְׁנַאֲמַר (שיר השירים א) שְׁמִנִי נֹטְרָה אֶת
הַכְּרָמִים. אֵלָּה עַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת,
שְׁהֵם הַזְּנָב. בָּא רַבִּי יְהוּדָה, וְנָשִׁק יְדוֹ
וְאָמַר, אֶלְמָלָא לֹא שְׂאֵלָתִי דְּכָר בְּעוֹלָם,
אֶלָּא שְׂשְׂאֵלָתִי זֶה וְהַרְוַחְתִּי אוֹתוֹ – דִּי לִי,
שְׁעַבְשׁוּ יִדְעָתִי עַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת
וְשִׁלְטוֹנָם אֵיךְ מְנַהֵג. אֲשֶׁרִי חֲלָקָם שֶׁל
יִשְׂרָאֵל, שְׁעֲלִיָּהֶם כְּתוּב (תהלים קלה) כִּי יַעֲקֹב

מִי מְנַהֵג אֶת הַזְּנָב וּמִי מְסִיעוֹ לְמַסְעָיו? זֶה
הָרָאשׁ. אַף עַל גַּב שְׁהוּא כְּפוּף לְעַפְרָא, הוּא
מְנַהֵג אֶת מַסְעָיו. בְּגִלְל זֶה, קוּלָּה בַּנְחָשׁ יִלְךְ.
וְעַבְשׁוּ, שָׂאר הָעַמִּים שְׁהֵם אֲחוּזִים בִּזְנָב,
עוֹלִים לְמַעְלָה, וְשׁוֹלְטִים וּמַכִּים, וְהָרָאשׁ
כְּפוּף לְעַפְרָא, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (עמוס ה) נִפְלָה לֹא
תוֹסִיף קוּם וְגו'. וְעַם כָּל זֶה, הָרָאשׁ הַזֶּה
מְנַהֵג אֶת הַזְּנָב וְשׁוֹמֵר (ומסיע) אוֹתוֹ, כְּמוֹ

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, מֵהוּ לְסִגְנוּלָתוֹ. אָמַר לִיה, תֵּלֶת אֲבָתָן אֵלַיִן אֶקְרוֹן סִגְנוּלָהּ, בֵּין לְעִילָא בֵּין לְתַתָּא, בְּגִינוּנָא דָּא כְּהָנִים לְוִיִּים וַיִּשְׂרָאֵלִים, וְכָלֹא חֵד. וְאֵלַיִן סִגְנוּלָתוֹ שֶׁל קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לְעִילָא, וְסִגְנוּלָתוֹ לְתַתָּא, וְדָא הוּא דְכֶתִיב (שמות יט) וְהִיָּיתֶם לִי סִגְנוּלָה מִכָּל הָעַמִּים.

וְנִסְע אֶהֱל מוֹעֵד מַחֲנֵה הַלְוִיִּים וְגו' (במדבר ב) לְבַתֵּר מֵה כְּתִיב, וְנִסְע דִּגְל מַחֲנֵה אֶפְרַיִם לְצַבָּאוֹתָם יָמָה. הֵינִי שְׂכִינָה שְׂרוּיָה בְּמַעַרְב, וְאוֹקְמוּהָ. כְּתִיב (בראשית מח) וַיְבָרְכֶם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בָּרַךְ יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר וְגו'. וַיֵּשֶׁם אֶת אֶפְרַיִם וְגו'. בָּרַךְ יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סָבָא. מָאִי קָא מִשְׁמַע לָן.

אֵלֹא בָּרַךְ יִתְבָּרַךְ יִשְׂרָאֵל לֹא כְּתִיב, אוּ בָּרַךְ יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל, מֵהוּ יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל. אֵלֹא, יִשְׂרָאֵל

לשון הקודש

וְנִסְע אֶהֱל מוֹעֵד מַחֲנֵה הַלְוִיִּים וְגו'. אַחֲרֵי כֵן מֵה כְּתוּב? [וְנִסְע] דִּגְל מַחֲנֵה אֶפְרַיִם לְצַבָּאוֹתָם יָמָה. הֵינִי שְׂכִינָה שְׂרוּיָה בְּמַעַרְב, וּפִרְשׁוּהָ. כְּתוּב (בראשית מח) וַיְבָרְכֶם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בָּרַךְ יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר וְגו', וַיֵּשֶׁם אֶת אֶפְרַיִם וְגו'. בָּרַךְ יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סָבָא. מֵה מִשְׁמִיעֵנוּ?

אֵלֹא בָּרַךְ יִתְבָּרַךְ יִשְׂרָאֵל לֹא כְּתוּב, אוּ בָּרַךְ

בְּחֵר לוֹ יְה וְגו'.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, מֵה זֶה לְסִגְנוּלָתוֹ? אָמַר לוֹ, שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת הִלְלוּ נִקְרְאוּ סִגְנוּלָהּ, בֵּין לְמַעְלָה בֵּין לְמַטָּה, כְּמוֹ זֶה כְּהָנִים לְוִיִּים וַיִּשְׂרָאֵלִים, וְהַכֹּל אַחֵד. וְאֵלֹה סִגְנוּלָתוֹ שֶׁל הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעְלָה וְסִגְנוּלָתוֹ לְמַטָּה, וְזֶהוּ שְׂכֵתוֹב (שמות יט) וְהִיָּיתֶם לִי סִגְנוּלָה מִכָּל הָעַמִּים.

קַדִּישָׁא לָא יִבְרַךְ לְעֵלְמָא, אֵלָא בְּךָ, דְּאַנְתָּ בְּמַעְרַב.
וּכְתִיב (בראשית לה) אֲנִי אֵל שְׂדֵי פִּרְה וּרְבֵה. אוֹלִיפְנָא
דְּחֵמָא עֲמִיּה שְׂכִינְתָּא, וּכְדִין אָמַר בְּךָ יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר. בְּךָ יִבְרַךְ לְעֵלְמָא.

וְהִיאֲךָ חֵמָא, וְהַכְּתִיב (בראשית מח) וְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל כָּבְדוּ
מוֹזְקֵן וְגו'. אֵלָא שְׂבִל אֶת יָדָיו כְּתִיב. מָאִי
שְׂבִל. אֵלָא יְמִינָא הָוָה זְקוּף, וְסָטִי לִיה שְׂכִינְתָּא כְּלָפִי
אֲפָרִים, וְאַרְחָ רִיתָא דְשְׂכִינְתָּא עַל רִישִׁיה, כְּדִין אָמַר
בְּךָ יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל. וְחֵמָא דְאִיהוּ לְמַעְרַב.

וְדָאִי שְׂכִינְתָּא בְּמַעְרַב, וְהָא אוֹקִימְנָא בְּגִין דְּלִהוּ
בֵּין צַפּוֹן לְדָרוֹם, וְלֹאֲתַחְבְּרָא בְּגוּפָא, וְלִמְחִי
בְּזוּגָא חַד. וְצַפּוֹן מְקַבֵּלָא לָהּ תַּחֲתֵי רִישָׁא, וְדָרוֹם
מְחַבֵּקָא לָהּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שיר השירים ב) שְׂמָאלוֹ
תַּחַת לְרֹאשִׁי וַיְמִינִי תַּחְבֵּקֵנִי. וְהָא אוֹקִימְנָא וְדָאִי,

לשון הקודש

הַסִּטָּה כְּלָפִי אֲפָרִים, וְתַרִּית רִית שְׂכִינָה עַל
רִאשׁוֹ, וְאִזּוּ אָמַר בְּךָ יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל, וְרָאָה
שְׂהוּא בְּמַעְרַב.

וְדָאִי שְׂכִינָה בְּמַעְרַב, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ, כְּדִי
שְׂיִהִיָּה בֵּין צַפּוֹן לְדָרוֹם, וְלֹאֲתַחְבְּרָא בְּגוּף
וְלִהְיוֹת בְּזוּג אַחֵד. וְצַפּוֹן מְקַבֵּל אוֹתָהּ תַּחַת
הָרֹאשׁ, וְהָדָרִים מְחַבֵּק אוֹתָהּ. וְהוּא שְׂכִינָה
(שיר השירים ב) שְׂמָאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וַיְמִינִי
תַּחְבֵּקֵנִי. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ וְדָאִי, (שם א) מִטָּתוֹ

יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל. מַה זֶה יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל? אֵלָא
יִשְׂרָאֵל תְּקַדּוּשׁ לֹא יִבְרַךְ אֶת הָעוֹלָם אֵלָא
בְּךָ, שְׂאִתָּה בְּמַעְרַב, וּכְתוּב (שם לה) אֲנִי אֵל
שְׂדֵי פִּרְה וּרְבֵה. לְמַדְנֵנו שְׂרָאָה עֲמוֹ שְׂכִינָה,
וְאִזּוּ אָמַר בְּךָ יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר. בְּךָ יִבְרַךְ
אֶת הָעוֹלָם.

וְאִיךָ רָאָה? וְהָרִי כְּתוּב (שם) וְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל
כָּבְדוּ מוֹזְקֵן וְגו'. אֵלָא כְּתוּב, שְׂבִל אֶת יָדָיו.
מַה זֶה שְׂבִל? אֵלָא הַיָּמִין הִזָּה זְקוּף, וְהַשְּׂכִינָה

מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם, וְלֹא־תִּחְבֶּרָא בְּגוּפָא, וּבְדִין כָּלֵלָא חֵד לְאַתְּבָרְכָא עֲלֵמָא. תִּנּוּ, כָּל הָאוֹמֵר תִּהְיֶה לְדָוִד תִּלְת פְּעָמִים בְּכָל יוֹמָא, מוֹבִטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶן הָעוֹלָם הַבָּא, (דף ק"כ ע"א) וְהָא אוֹקִימָנָא בְּגִין לְזוּזָנָא לָהּ לְהָאִי תִּהְיֶה, וְלֹא־שִׁתְּבַחָא בְּכָל יוֹמָא בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם.

אֲתִי בֵּר נָשׁ בְּצִפְרָא, מְקַבֵּל עָלֶיהָ עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם (בְּמִנְחָה דְּאַתְמָר מִסֵּדֵר שְׁבַחָא) בְּאַיְנוֹן תִּשְׁבַּחַן דְּקֶאֱמֹר (עם) תִּהְיֶה לְדָוִד, וּבְלִחֹהּ הִלְלוּיָהּ דְּאַיְנוֹן סְדוּרָא דַּעֲשֶׂרָה תִּשְׁבַּחַן, דַּעֲשֶׂרָה כְּתָרִין קִדִּישִׁין דִּשְׁמָא קִדִּישָׁא. וּבְגִין כִּךְ עֲשֶׂרָה אֵינוֹן הִלְלוּיָהּ. לְבַתָּר סִיִּים בַּעֲשֶׂרָה תִּשְׁבַּחַן, דְּאַיְנוֹן (תהלים קג) הִלְלוּיָהּ הִלְלוּ אֵל בְּקִדְשׁוֹ וְגו'.

הִלְלוּהוּ וְגו'. מָאן אֵינוֹן עֲשֶׂרָה הִלְלוּיָהּ, וְהָא חֲמִשָּׁה אֵינוֹן. אֵלָּא שְׂרֵי שְׁבַחָא בְּהִלְלוּיָהּ, וְסִיִּים בְּהִלְלוּיָהּ.

לשון הקודש

שְׁאוֹמֵר תִּהְיֶה לְדָוִד, וְכָל הַהִלְלוּיָהּ, שֶׁהֵם סְדוּר שֶׁל עֶשֶׂר תִּשְׁבָּחוֹת שֶׁל עֲשֶׂרָה כְּתָרִים קְדוּשִׁים שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, וּמִשּׁוֹם זֶה עֲשֶׂרָה הֵם הִלְלוּיָהּ. אַחֵר כִּךְ סִיִּים בַּעֲשֶׂר תִּשְׁבָּחוֹת, שֶׁהֵן: (תהלים קג) הִלְלוּיָהּ הִלְלוּ אֵל בְּקִדְשׁוֹ וְגו', הִלְלוּהוּ וְגו'. מִי אֵלָּה עֲשֶׂרָה הִלְלוּיָהּ, וְהִרִי חֲמִשָּׁה הֵם? אֵלָּא מִתְחִיל שְׁבַח בְּהִלְלוּיָהּ, וּמִסִּים בְּהִלְלוּיָהּ.

שֶׁלִּשְׁלֹמֹה, בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם, וְלֹא־תִּחְבֶּר בְּגוּף, וְאִזּוּ כָּלֵל אַחֵד לְהַתְּבָרֵךְ הָעוֹלָם. לְמִדְּנוּ, כָּל הָאוֹמֵר תִּהְיֶה לְדָוִד שְׁלֹש פְּעָמִים בְּכָל יוֹם, מְבִטָּח לוֹ שֶׁהוּא בֶן הָעוֹלָם הַבָּא. וְהִרִי בְּאַרְנוֹ, כִּדִּי לְזוּזָאֵת הַתִּהְיֶה הַזֶּה, וְשִׁתְּמַצָּא בְּכָל יוֹם בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם.

בָּא אָדָם בְּבִקֵּר – מְקַבֵּל עָלָיו עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם (כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאֵר, מִסֵּדֵר שְׁבַח) בְּאוֹתָן תִּשְׁבָּחוֹת

לְבַתָּר עָלֶיָא דְסִדּוּר שְׁבַחָא, בָּאז יִשִּׁיר מִשָּׁה,
 דְּאִית בֵּיה כְּלָא. וּבָדָא מְקַבֵּל עָלֶיהָ עוֹל
 מַלְכוּתָא קִדִּישָׁא. לְבַתָּר אֲשִׁירִי לָהּ בַּחֲסֵד, בְּסִימָא
 דְּצִלּוֹתָא, לְאַתְקִדֵּשׁא בֵּיה. לְבַתָּר בְּצִלּוֹתָא דְּמִנְחָה
 דְּגִבּוּרָה תִּלְיָא, וְדִינָא שְׁאֲרִי. אֲשַׁתְּכַח בְּכָל דְּרוּמָא
 (כ"א יומא) דָּא מִטָּה דְּאַתִּיחִיבַת בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם.
 לְאַתְחַבְּרָא בְּזוּזָא דָּא בְּגוּפָא כְּדָקָא יָאוּת. וּמֵאן
 דְּמִסִּידֵר וּמַחְבֵּר לָהּ בְּכָל יוֹמָא כְּהֵא גִזּוּנָא, וְדָאי
 הוּא בֶן הָעוֹלָם הַבָּא.

בְּגִין כִּךְ הָאִי דְּגַל מַחְנֶה אֶפְרַיִם יָמָה, וְאִיהוּ בֵּין
 צָפוֹן לְדָרוֹם. דָּרוֹם רְאוּבֵן מִן סִטְרָא חַד,
 דְּכִתִּיב דְּגַל מַחְנֶה רְאוּבֵן תִּימָנָה. צָפוֹן דֵּן מִסִּטְרָא
 אַחֲרָא, דְּכִתִּיב דְּגַל מַחְנֶה דֵּן צְפוּנָה. אֶפְרַיִם, בֵּין דָּא
 לְדָא. אֲשַׁתְּכַח מַעֲרֵב דְּאִיהוּ אֶפְרַיִם, בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם,
 כְּלָא בְּגִזּוּנָא דְּלַעִילָא.

לשון הקודש

יום כֶּךָ, וְדָאי הוּא בֶן הָעוֹלָם הַבָּא.
 מִשּׁוּם כִּךְ דְּגַל שֶׁל מַחְנֶה אֶפְרַיִם יָמָה, וְהוּא
 בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם. דָּרוֹם רְאוּבֵן מִצֵּד אַחֵד,
 שְׁכֵנִיב דְּגַל מַחְנֶה רְאוּבֵן תִּימָנָה. צָפוֹן דֵּן
 מִצֵּד אַחֵר, שְׁכֵנִיב דְּגַל מַחְנֶה דֵּן צְפוּנָה.
 אֶפְרַיִם בֵּין זֶה לָזֶה. נִמְצָא מַעֲרֵב, שֶׁהוּא
 אֶפְרַיִם, בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם, הַכֹּל כְּמוֹ לְמַעְלָה.

לְאַחֵר הָעֲלוּי שֶׁל סִדּוּר הַשְּׁבַח בָּאז יִשִּׁיר
 מִשָּׁה, שֵׁנִשׁ בּוֹ הַכֹּל, וּבִזְהָר מְקַבֵּל עָלָיו עַל
 מַלְכוּת הַקִּדּוּשָׁה. אַחֵר כִּךְ מִשְׁרָה אוֹתָהּ
 בַּחֲסֵד בְּסוֹף הַתְּפִלָּה, לְהַתְקַדֵּשׁ בּוֹ. אַחֵר כִּךְ
 בַּתְּפִלַּת מִנְחָה, שֶׁהַגִּבּוּרָה תִּלְוֶיהָ וְהַדִּין
 שׁוֹרָה. נִמְצָא בְּכָל הַדָּרוֹם (הַיּוֹם) הַמִּטָּה הַזֶּה
 שְׁנִיתוּנָה בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם, לְהַתְחַבֵּר בְּזוּזָא זֶה
 בְּגוּף כְּרָאוּי. וּמִי שֶׁמִּסִּידֵר וּמַחְבֵּר אוֹתָהּ בְּכָל

רָזָא לִיתְבִּי דְרוּמָא אַחוּנָא. וְהָכִי שְׁדַר לֹון אַחוּנָא,
 מִסְטָרָא דְבוּצִינִין (ס"א מִסְדְּרִי בּוּצִינִין) בְּרִיזִין קְטִירִין,
 דְּבַעִיתוּ לִיחָדָא יְחודָא בְטוּפִסְרָא דְקִטְרָא עֲלָאָה,
 קִבְּלוּ עֲלֵיכוּ עוֹל מַלְכוּתָא קִדִּישָׁא בְּכָל יוֹמָא
 בְּקַדְמִיתָא, וּבְדָא תַעֲלוֹן (ס"א בְּקִשּׁוּרָא) בְּקִסּוּרָא (ס"א
 בְּקִסְרָא) קִדִּישָׁא דְדֶרוּם, וְאַסְחָרוּ סְטִירִי עֲלֵמָא, עַד
 דְּמַתְקִשְׁרֹן בְּקִטּוּרָא חָדָא, וּבְדֶרוּם תְּקִיפוּ (ס"א תְּקִיעוּ)
 דְּיוֹכְתָא, וְתַמְן תִּשְׁרוּן.

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׂאִיל לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָבוּי, אָמַר לִיה,
 סִימְנָא לְזוּוּגָא דִּיחֻדָּא מִנֵּין. אָמַר לִיה בְּרִי,
 אַף עַל גַּב דְּאוּקִימְנָא מִלִּין לְכָל סֶטֶר וּסְטֶר,
 וְאַתְּבַדְּרוּ חָבָא מְלָה וְחָבָא מְלָה סִימְנָא דָּא נְקוּט
 בִּידָךְ, וְהָכִי הוּא, בְּעֵין סַחְרָא דְּמִדְבַּחָא, דְּתַנֵּן, וּבָא
 לוֹ לְקַרְן דְּרוּמִית מְזֻרְחִית, מְזֻרְחִית צְפוֹנִית, צְפוֹנִית
 מְעַרְבִית, מְעַרְבִית דְּרוּמִית. אָמַר לִיה וְהָא לָא יָכִיל

לשון הקודש

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׂאִיל אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן אָבוּי. אָמַר
 לוֹ, סִימֵן לְזוּוג הַיְחוד מִנֵּין? אָמַר לוֹ, בְּנִי, אַף
 עַל גַּב שְׁבִאֲרֵנוּ דְבָרִים לְכָל צַד וְצַד,
 וְהַתְפַּזְּרוּ כָּאן דְּבַר וְכָאן דְּבַר – סִימֵן זֶה נְקוּט
 בִּידָךְ, וְכֵן זֶה, כְּמוֹ סְבִיב הַמִּזְבֵּחַ. שְׁלַמְדֵּנוּ,
 וּבָא לוֹ לְקַרְן דְּרוּמִית מְזֻרְחִית, מְזֻרְחִית
 צְפוֹנִית, צְפוֹנִית מְעַרְבִית, מְעַרְבִית דְּרוּמִית.
 אָמַר לוֹ, וְהִירִי לֹא יָכוֹל עַד שְׁמַקְבֵּל עָלָיו אָדָם

סוֹד לְיוֹשְׁבֵי הַדֶּרוּם אַחִינוּ. וְכֵן שְׁלַח לָהֶם:
 אַחִינוּ, מִצַּד הַמְּנוֹרוֹת (מִסְדְּרִים מְנוֹרוֹת) בְּסוּדוֹת
 קִשּׁוּרִים, שְׂרָצִיתָם לִיחָד יְחוד בְּטוּפִסְם שֶׁל
 קִשְׁרֵי עָלִיוֹן, קִבְּלוּ עֲלֵיכֶם עַל מַלְכוּת הַקְּדוּשָׁה
 בְּכָל יוֹם בְּהַתְחַלָּה, וּבְזֶה תַעֲלוּ (בְּקִשְׁרָא) בְּהַעֲלֵם
 (בְּהִיבֵל) קְדוּשַׁת הַדֶּרוּם, וְסוּבְבוּ צִדֵּי הָעוֹלָם
 עַד שְׁיִתְקַשְּׁרוּ בְּקִשְׁרָא אַחַד, וּבְדֶרוּם (הַתְחַזְּקוּ)
 מְקוֹם, וְשֵׁם תְּהִיוּ.

עַד דְּמִקְבֵּל עָלֶיהָ בַּר נָשׁ עוֹל מַלְכוּתָא קַדִּישָׁא
בְּקַדְמִיתָא, וַיְהִיב עָלֶיהָ עוֹל דָּא, וְאֵת אִמְרַת דִּיִּיתִי
לְדָרוּם בְּקַדְמִיתָא.

אָמַר לִיה, כֹּלָא הָא אַמִּינָא לָךְ, דִּהָא וּבָא לֹו לְקַרְנִי,
אַמִּינָא בְּקַדְמִיתָא, וְהָא יַדְעָתָא רָזָא דְקַרְנִי,
וְדָא הוּא עוֹל מַלְכוּתָא קַדִּישָׁא. לְבַתָּר דִּרְוּמִית
מְזֻרְחִית, דִּתְמָן הוּא אִילָנָא דְחַיִּי. וְדָא לְאַזְדִּיּוּגָא לִיה
בְּמִזְרַח דִּאִיהוּ אָבָא עֲלָאָה. דִּהָא בֶּן מִסְטָרָא דֶאֱבָא
קָא אֲתִי. וּבְגִין כֵּךְ, מִדְּרוּם לְמִזְרַח, דִּתְוִקַּפָּא דְדָרוּם
בְּמִזְרַח הוּא, וּבְעֵי לְאַתְקַשְׁרָא בְּחֵדָא, דָּרוּם בְּמִזְרַח.

וּמִזְרַח דִּאֲתַקְשֵׁר בְּצַפּוֹן, (כְּמָה דְאֵת אָמַר (תהלים י"ז) וּצְפוֹנָךְ תִּמְלֵא
בְּטָנִים) בְּגִין דִּהָאִי אֲשָׁלִים וּמַלִּי נִחְלִין וּמְבוּעִין,
וְעַל דָּא מְזֻרְחִית צְפוֹנִית, אֵלִין אָבָא וְאִמָּא דִלָּא
מִתְפָּרְשֵׁן לְעֲלָמִין, וְהָא אוֹקִימָנָא. וּמַה דִּאֲתַמַּר
צְפוֹנִית, דִּאִיהוּ טְמִירָא עֲלָאָה, וּמִסְטֵר דִּילָהּ נָפִיק

לשון הקודש

הבן מצד אבא הוא בא. ולכן מדרום למזרח,
שבת הדרום הוא במזרח, וצריך להתקשר
באחד, דרום במזרח.

והמזרח שמתקשר בצפון, (כמו שנאמר (תהלים יז)
וצפונך תמלא בטנם) משום שזה משלים וממלא
נחלים ומענות, ועל זה מזרחית צפונית, אלו
אבא ואמא שלא נפרדים לעולם, והרי

על מלכות הקדושה בתחלה ונותן עליו על
זה, ואמה אמרת שיבא לדרום בתחלה?
אמר לו, הכל אמרתי לך, שהרי ובא לו
לקרן, אמרתי בהתחלה, והרי ידעת סוד
הקרן, והיו על מלכות הקדושה. אחר כך
דרומית מזרחית, ששם הוא עין החיים, וזה
לונג אותו במזרח, שהוא האב העליון, שהרי

צָפוֹן, וְדִינִין מִסְטָרָא דִּילָה מִתְעָרִין, אָף עַל גַּב דְּהִיא
רַחֲמֵי וְחִידוֹ. וְהָא אוֹקִימָנָא. וְכֵד אִיחֵי נִפְקֵת, צָפוֹן
נִפְקֵת בֵּיה, דְּאִיחֵי אֶתְבְּלִיל וְאֶתְקַשֵּׁר בַּדְרוֹם.

לְבַתָּר צְפוֹנִית מְעַרְבִית, דְּהָא מִסְטָרָא דְאַבָּא נָפִיק
בֵּן, וּמִסְטָרָא דְאַמָּא נָפִיקֵת בַּת. וּבְגִין כֵּךְ
צְפוֹנִית מְעַרְבִית, וְדָא הוּא קֶרֶן דְּקַדְמִיתָא, דְּהַשְׁתָּא
אֶתְקַשֵּׁר בַּצָּפוֹן סֵתָם. לְבַתָּר בְּעֵי לְקַשְׁרָא לָהּ בַּדְרוֹם,
דְּתַמָּן הוּא קַשְׁוֹרָא דְכָלָא, וְגוּפָא בֵּיה אֶשְׁתַּבַּח, וְעַל
דָּא מְעַרְבִית דְּרוֹמִית.

אֶשְׁתַּבַּח הָאִי קֶרֶן תִּלְת וּמִנִּין, חַד לְקַבְּלָא לִיָּה בַר
נֶשׁ בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתָּר חָכִי לְקַשְׁרָא לָהּ
בְּתָרֵי דְרוּעֵי, לְאַתְחַבְּרָא בְּגוּפָא, וּלְמַחְוֵי כָלָא חַד.
וְדָא הוּא סְדוּרָא דִּיחֻדָּא שְׁלִים. וְכָל סֵטָר וּסֵטָר
בְּהֵהוּא קַשְׁוֹרָא דְאַתְחֻזִי לִיָּה, וְלֹא יַחְלִיף סֵטָרָא

לשון הקודש

שֶׁל הַתְּחִלָּה, שְׂכַעַת נִקְשְׁרַת בַּצָּפוֹן סֵתָם.
אַחַר כֵּךְ צָרִיךְ לְקַשְׁרָה בַּדְרוֹם, שְׁשֵׁם הוּא
קַשֵּׁר הַכֹּל, וְהַגּוּף בֵּיה נִמְצָא, וְעַל כֵּךְ
מְעַרְבִית דְּרוֹמִית.

נִמְצָאֵת קֶרֶן זוּ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים: אַחַת לְקַבֵּל
אוֹתָהּ אָדָם בְּתַחֲלָה, אַחַר כֵּךְ לְקַשְׁרָה בְּשְׁתֵּי
זְרוּעוֹת, לְהַתְחַבֵּר בְּגוּף וּלְהִיּוֹת הַכֹּל אַחֵד.
וְזֶהוּ סְדוּר שֶׁל הַיְחוד הַשְּׁלֵם. וְכָל צַד וְצַד

בְּאַרְגוֹ. וְזֶה שְׁנַאֲמַר צְפוֹנִית, שֶׁהוּא סֵטָר
עֲלִיּוֹן, וּמַצְדָּה יוֹצֵא צָפוֹן, וּמַצְדָּה מִתְעוּרָרִים
הַדִּינִים, אָף עַל גַּב שֶׁהִיא רַחֲמִים וְשִׂמְחָה.
וְהָרִי בְּאַרְגוֹ. וּבְשִׁהִיא יוֹצֵאת – צָפוֹן יוֹצֵא
עֵמָה, שֶׁהוּא נִכְלָל וְנִקְשֵׁר בַּדְרוֹם.

אַחַר כֵּךְ צְפוֹנִית מְעַרְבִית, שֶׁהָרִי מַצֵּד
הָאֲבָא יוֹצֵא בֵּן, וּמַצֵּד הָאֲמָא יוֹצֵאת בַּת,
וּמִשּׁוּם כֵּךְ צְפוֹנִית מְעַרְבִית, וְזֹהִי קֶרֶן

בְּסֵטְרָא אַחֲרָא דְלֹא אִיתְחַזִּי לִיהּ, בְּגִין דְלֹא יתְעַנֵּשׁ.
 מֵאן דְעָבִיד ^(דף ק"כ ע"ב) יַחֲוֹדָא דָּא בְּדָקָא חַזִּי כְּמָה
 דְאַמִּינָא, וּפָאָה חוּלְקִיָּה בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי,
 דְהָא יָדַע לְסִדְרָא שְׁבַחָא דְמַאֲרִיָּה, וַיַּחֲוֹדָא דְמַאֲרִיָּה,
 וְלֹא עוֹד אֵלָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁתְּבַּח בֵּיתָה.
 עָלֶיהָ כְּתִיב ^(ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אַתָּה יִשְׂרָאֵל
 אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאָר.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח ^(תהלים כה) לְדוֹד אֱלִיךָ יִי נַפְשִׁי אִשָּׁא
 אֱלֹהֵי בְךָ בְּטַחְתִּי וְגו', מָאִי קָא חֲמָא דְדוֹד
 לְסִדְרָא הַאי שְׁבַחָא חָכִי. וְכִלְהוּ שְׁבַחֵי דְאַיְנוֹן בְּאַלְפָּא
 בֵּיתָא כִּלְהוּ שְׁלֵמִין, וְהַאי חֲסָרָא דְלֹא אִית בֵּיתָה ו'.
 וַאֲמַאי סְדוּרָא דָּא לְמַנְפֹּל עַל אַנְפִּין.

אַלָּא ^(פסא חזי) רָזָא עֲלָאָה הוּא, גָּנִיז בֵּין חֲבֵרִיָּא.
 בְּשַׁעֲתָא דְלִילִיָּא עָאֵל, ^(ושלמט) אִילָנָא תַתָּאָה
 דְתַלְיָא בֵּיתָה מוֹתָא פֶּרִישׁ עֲנָפוֹי וּמַכְסִּיא לְכֹלָא.

לשון הקודש

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח, ^(תהלים כה) לְדוֹד אֱלִיךָ ה' נַפְשִׁי אִשָּׁא אֱלֹהֵי בְךָ בְּטַחְתִּי וְגו'. מָה רָאָה דוֹד לְסִדְרָא שְׁבַח זֶה כְּכָה? וְכֹל הַשְּׁבַחִים שֶׁהֵם בִּא"ב, כֹּלֵם שְׁלֵמִים, וְזֶה חֲסָר, שְׁאִין בּו ו' וְלָמָּה סְדוּר זֶה לְפַל עַל אֲפִים?

אַלָּא סוּר עֲלִיּוֹן הוּא גָּנִזוּ בֵּין הַחֲבֵרִים. בְּשַׁעֲתָא שְׁנַכְנֵם הַלִּילָה, ^(ושלמט) הָעֵץ הַתַּחְתּוֹן שֶׁהִמּוֹת תַּלְוֵי בּו, פּוֹרֵשׁ עֲנָפוֹי וּמַכְסֶּה הַכֹּל.

בְּאוֹתוֹ קָשֶׁר שְׁרָאוּי לוֹ, וְלֹא יַחְלִיף צֶד בְּצֶד אַחֵר שְׁלֹא רָאוּי לוֹ, כְּדִי שְׁלֹא יַעֲנֵשׁ. מִי שְׁעוּשָׁה יַחֲוֹד זֶה כְּרָאוּי בְּפִי שְׁאִמְרָנוּ, אֲשֶׁרִי חֲלָקוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שְׁהֲרִי יוֹדַע לְסִדְרָא שְׁבַח רַבּוֹנוֹ וַיַּחֲוֹד רַבּוֹנוֹ, וְלֹא עוֹד, אֵלָּא שֶׁהַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁתְּבַּח בּו. עָלָיו כְּתוּב, ^(ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאָר.

וְעַל דָּא אֶתְחַשֵּׁד. וְכָל בְּנֵי עֲלָמָא טַעֲמִין טַעֲמָא
 דְּמוֹתָא, וְאַקְדִּים בַּר נָשׁ וְיָהִיב לִיה פִּקְדוֹנָא
 דְּנַפְשִׁיה, וְאַפְקֵדִיה בִּידִיה בְּפִקְדוֹנָא. וּבְגִין דְּנָטִיל
 לֹון בְּפִקְדוֹנָא, תָּב פִּקְדוֹנָא לְמֵאֲרִיה בְּשַׁעֲתָא
 דְּאֲתִי צַפְרָא. בַּר אֲתִי צַפְרָא וְתָב לְגַבִּיה
 פִּקְדוֹנִיה, בָּעֵי לְבָרְכָא לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא,
 דְּאִיהוּ מְהִימְנָא עֲלָאָה.

לְבַתָּר דְּקָם, עָאֵל לְבִי כְּנִישְׁתָּא, מַעְטֵר בְּטוֹטְפִי.
 אֶתְכֶּסִּי בְּכִסּוּי דְּצִיצִית. עָאֵל וּמִדְכִּי גְרָמִיה
 בְּקוֹרְבָנִין בְּקַדְמִיתָא. לְבַתָּר קָבִיל עָלִיה עוֹל מַלְכוּתָא
 בְּסִדּוּרָא דְּשִׁבְחֵי דְדָּוִד, דְּאֵינוֹן סִדּוּרָא דְּעוֹל מַלְכוּתָא.
 וּבְסִדּוּרָא דְּשִׁבְחָא דָּא, אֲשָׁרָא עָלִיה הֵהוּא עוֹל.
 לְבַתָּר סִדּוּרָא דְּצִלוֹתָא דְּמִיּוֹשֵׁב, וְצִלוֹתָא דְּמַעוֹמָד,
 לְקִשְׁרָא לֹון בַּחֲדָא.

לשון הקודש

אַחֲרֵי שְׁקָם, נִכְנָס לְבֵית הַכְּנֶסֶת, מִתְעַטֵּר
 בַּתְּפִלִּין, מִתְכַּסֶּה בְּכִסּוּי צִיצִית, נִכְנָס וּמִטְהַר
 עֲצָמוֹ בְּקִרְבָּנוֹת בַּתְּחִלָּה, אַחֵר כֵּךְ מְקַבֵּל
 עָלָיו עַל מַלְכוּת בְּסִדּוּר שֶׁל שִׁבְחֵי דָּוִד, שְׁחָם
 סִדּוּר שֶׁל עַל מַלְכוּת. וּבְסִדּוּר שִׁבְחָא זֶה מְשַׁרְה
 עָלָיו אוֹתוֹ. עַל. אַחֵר כֵּךְ סִדּוּר תְּפִלַּת מִיּוֹשֵׁב,
 וְתְפִלָּה מַעֲמָד, לְקִשְׁרָם בְּאַחֵר.

וְעַל כֵּךְ מִחֲשִׁיד, וְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם טוֹעֲמִים
 טַעֲם הַמּוֹת, וּמַקְדִּים אֲדָם וְנוֹתֵן פִּקְדוֹן נַפְשׁוֹ,
 וּמַפְקִיד בִּידּוֹ בְּפִקְדוֹן. וּמַשׁוּם שְׁלֹקֶח אוֹתָם
 בְּפִקְדוֹן, חוֹזֵר הַפְקָדוֹן לְבַעֲלָיו בְּשַׁעֲה שְׁמָגִיעַ
 הַבִּקְרָה. בְּשִׁמְגִיעַ הַבִּקְרָה וְחוֹזֵר אֵלָיו פִּקְדוֹנוֹ,
 צְרִידָּהּ לְבָרְךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא
 הַנֶּאֱמָן הָעֲלִיוֹן.

תָּא חַי רִזָּא דְּמִלָּה אַף עַל גַּב דְּצִלוּתָא תִּלְיָיא
בְּמִלּוּלָא וְדַבּוּרָא דְּפּוּמָא, כֹּלָא תִּלְיָיא בְּעֵקְרָא
דְּעוּבָדָא בְּקַדְמִיתָא, וְלִבְתָּר בְּדַבּוּרָא וּבְמִלּוּלָא
דְּפּוּמָא. מָאן עוּבָדָא, אֵלָא הָהוּא עוּבָדָא דְּעָבִיד
בַּר נָשׁ בְּקַדְמִיתָא, בְּגִינוּנָא דְּצִלוּתָא הוּא, וְלֹא יִצְלִי
בַר נָשׁ צִלוּתָא, עַד דִּיתְחַזִּי עוּבָדָא בְּקַדְמִיתָא
בְּגִינוּנָא דְּצִלוּתָא.

עוּבָדָא דְּקַדְמִיתָא (ס"א בְּקַדְמִיתָא עוּבָדָא) בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נָשׁ
קָאִים, בְּעִי לְדַבָּאָה גִּרְמִיָּה בְּקַדְמִיתָא.
וְלִבְתָּר יִקְבֵּל עָלֶיהָ הָאִי עוֹל, לְפָרְשָׁא עַל רִישִׁיָּה
פְּרִישׁוֹ דְּמִצּוֹה. לְבָתָּר יִתְקַשֵּׁר קִשּׁוּרָא דִּיחּוּדָא דְּאִינוּן
תְּפִלִּין, (מַהוּ תְּפִלִּין) תְּפִלָּה שֶׁל רֹאשׁ, וְשֶׁל יָד. וְלֹא תִקְנָא
לֹון בְּקִשּׁוּרָא חָדָא בְּשִׁמְאָלָא, וְעַל לְבָא, בְּמָה
דְּאוּקִימָנָא (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) שְׁמָאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וּגּו'. וּבְכַתִּיב
שִׁימְנִי בַּחֲוֹתֶם עַל לִבִּי בַּחֲוֹתֶם עַל זְרוּעֶיךָ.
(שִׁיר הַשִּׁירִים ח) וְהָא אוּקִימָנָא. וְדָא הוּא עוּבָדָא בְּקַדְמִיתָא.

לשון הקודש

מַעֲשֵׂה רָאשׁוֹן (פְּרָאשׁוּנָה מַעֲשָׂה) בְּשַׁעְתָּה שְׁאֲדָם קָם
– צְרִיךְ לְטַהֵר עֵצְמוֹ בַּתְּחִלָּה, וְאַחֵר כִּךְ יִקְבֵּל
עָלָיו עַל זֶה, וְפָרֵשׁ עַל רֹאשׁוֹ פְּרִיסַת מִצּוֹה.
אַחֵר כִּךְ יִקְשֹׁר קִשּׁוּר הַיְחוּד, שֶׁהֵם תְּפִלִּין, (מַהוּ
תְּפִלִּין) תְּפִלָּה שֶׁל רֹאשׁ וְשֶׁל יָד, וְלִתְקַנָּם
בְּקִשּׁוּר אַחֵר בְּשִׁמְאָל וְעַל הַלֵּב, כְּפִי שְׁבַאֲרָנוּ
(שִׁיר הַשִּׁירִים ב) שְׁמָאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וּגּו'. וּבְכַתִּיב

בֹּא רֵאֵה סוּד הַדָּבָר, אַף עַל גַּב שֶׁתְּפִלָּה
תְּלוּיָה בְּמִלְּל וְדַבּוּר הִפָּה – הַכֹּל תְּלוּי בְּעֵקֶר
הַמַּעֲשֵׂה בַּתְּחִלָּה, אַחֵר כִּךְ בְּדַבּוּר וּבְמִלְּל
הִפָּה. אִיזוֹה מַעֲשָׂה? אֵלָא אוֹתוֹ מַעֲשָׂה
שֶׁעוֹשֶׂה הָאָדָם בַּתְּחִלָּה כְּמוֹ תְּפִלָּה זֹה. וְלֹא
יִתְפַּלֵּל אָדָם תְּפִלָּה, עַד שִׁירָאָה מַעֲשָׂה
בַּתְּחִלָּה כְּמוֹ הַתְּפִלָּה.

לְבַתֶּר בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נָשׁ עָאֵל לְבִי בְּנִישְׁתָּא, יְדִבִּי
 גְּרָמִיָּה בְּקַדְמִיתָא, בְּקַרְבָּנִין, בְּמִלּוּלָא
 דְּפּוּמָא. לְבַתֶּר יִקְבֵּל עָלֶיהָ הָאִי עוֹל מַלְכוּת, לְפָרְשָׁא
 עַל רִישִׁיָּה (פֿרִישׁוֹ דְּמִצְוָה) בְּשִׁבְחֵי דְדוֹד מַלְכָּא. כְּגִוּוֹנָא
 דְּעוּבָדָא דְּפָרִישׁ עַל רִישִׁיָּה פֿרִישׁוֹ דְּמִצְוָה. וְלְבַתֶּר
 צְלוּתָא דְּמִיּוּשָׁב, לְקַבֵּל תְּפִלָּה שְׁל יָד. לְבַתֶּר צְלוּתָא
 דְּמַעֲוֹמָד, דִּהִיא לְקַבֵּל תְּפִלָּה דְּרִישָׁא. וְדָא כְּגִוּוֹנָא
 דְּדָא. עוּבָדָא כְּגִוּוֹנָא דְּדְבוּרָא. וְדָאִי בְּעוּבָדָא וּמִלּוּלָא
 תְּלִיָּא צְלוּתָא.

וְאִי פָּגִים עוּבָדָא, מִלּוּלָא לָא אֲשַׁכַּח אֶתֶר דְּשָׂרִיא
 בֵּיה, וְלֹא אִיהוּ צְלוּתָא, וְאַתְפָּגִים הָהוּא בַּר
 נָשׁ לְעִילָא וְתַתָּא. (וְלֹא עוֹד אֵלָּא) דְּבַעֲיָנָן לְאַחֲזָא עוּבָדָא,
 וְלִמְלָלָא מִלּוּלָא עָלֶיהָ, וְדָא הוּא צְלוּתָא שְׁלִים. וְוִי
 לִיה לְבַר נָשׁ דְּפָגִים צְלוּתִיה, פּוֹלְחָנָא דְּמֵאֲרִיָּה.
 עָלֶיהָ בְּתִיב, (יִשְׁעִיהָ א) כִּי תָבוֹאוּ לִרְאוֹת פָּנַי וְגו'.

לשון הקודש

ואחר כך תפלת מעמד שהיא כנגד תפלין
 של ראש. וזה כמו זה. מעשה כמו דבור.
 ודאי במעשה ודבור תלויה התפלה.
 ואם פוגם את המעשה, הדבור לא מוצא
 מקום ששורה בו, וזו לא תפלה, ונפגם האיש
 שהוא למעלה ולמטה, (ולא עוד, אלא) שצריך
 להראות מעשה ולמלל דבור עליו, וזהו
 תפלה שלמה. אזי לאיש שפוגם בתפלתו,

(שם ח) שימיני כחותם על לִפְךָ כחותם על
 וְרוּעֶךָ. וְהָרִי בִּארְנֹו. וְזֶהוּ הַמַּעֲשֶׂה שֶׁבַתְחִלָּה.
 אחר כך, בשעה שאדם נכנס לבית הכנסת,
 יטהר עצמו בתחלה בקרבנות, בדבור הפה.
 אחר כך יקבל עליו על מלכות זה, לפרש על
 ראשו (פֿרִישֿת מִצְוָה) בְּשִׁבְחֵי דְדוֹד הַמֶּלֶךְ, כְּמוֹ
 הַמַּעֲשֶׂה שֶׁפּוֹרֵם עַל רֹאשׁוֹ פֿרִישֿת מִצְוָה.
 אחר כך תפלת מישב כנגד תפלין של יד,

תִּרְבוּ תַּפְלָה אֵינֶנִּי שׁוֹמֵעַ, דִּהָא בְּעוֹבְדָא וּבְמַלּוּלָא
תֵּלִיא מִלְתָּא.

תָּא חַיִּי, בִּיּוֹן דְּבֵר נָשׁ עָבִיד צְלוֹתָא כְּגוֹנָא דָּא,
בְּעוֹבְדָא וּבְמַלּוּלָא, וְקָשִׁיר קְשׁוּרָא דִּיחֻדָּא,
אֲשֶׁתִּכַּח דְּעַל יְדִיהָ מִתְּבַרְכֵּן עֲלָאִין וְתַתָּאִין. כְּדִין
בְּעִי לִיהָ לְבַר נָשׁ לְאַחֲזָא גְרָמִיָּה, בְּתֵר דְּסִיִּים
צְלוֹתָא דְּעֵמִידָה, כְּאֵלּוּ אֲתַפְטֵר מִן עֲלָמָא, דִּהָא
אֲתַפְרֵשׁ מִן אֵילָנָא דְּחַיִּי, וְכַנִּישׁ רַגְלֵי לְגַבִּי הַחוּא
אֵילָנָא דְּמוֹתָא, דְּאַחֲדֵר לִיהָ פְּקֻדוֹנִיָּה. כְּמָה דְּאֵת
אָמַר (בְּרַאשִׁית מֵט) וַיֵּאסֹף רַגְלָיו אֶל הַמָּטָה. דִּהָא אוּדִי
חֲטָאוֹי, וְצִלִּי עַלִּיחוּ.

הַשְׁתָּא בְּעִי לְאַתְּפַנְשָׁא לְגַבִּי הַחוּא אֵילָנָא דְּמוֹתָא,
וּלְמַנְפֵּל, וְלִימָא לְגַבִּיָּה אֱלִיד יִי נַפְשִׁי
אֲשָׁא. בְּקֻדְמִיתָא, (דף קכ"א ע"א) יַחֲיבְנָא לָךְ בְּפֻקְדוֹנָא,
הַשְׁתָּא דְּקְשִׁירָנָא יִיחֻדָּא, וְעָבִידָנָא עוֹבְדָא וּבְמַלּוּלָא

לשון הקודש

נִפְרָד מֵעֵין הַחַיִּים וְכֵּן רַגְלָיו לְאוֹתוֹ עֵין
הַמּוֹת, שֶׁהַחֲזִיר לוֹ פְּקֻדוֹנוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(בְּרַאשִׁית מֵט) וַיֵּאסֹף רַגְלָיו אֶל הַמָּטָה, שֶׁהָרִי
הוֹדָה עַל חֲטָאֵיו וְהִתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶם.

עֲכָשׁוּ צָרִיד לְהִתְפַּנֵּם לְאוֹתוֹ עֵין הַמּוֹת,
וּלְנִפְל וְלִומר אֵלָיו, אֱלִיד הִי נַפְשִׁי אֲשָׁא.
בְּהִתְחַלָּה נִתְּנִי לָךְ בְּפֻקְדוֹן. כַּעַת
שֶׁקְשַׁרְתִּי אֶת הַיְחוד וְעָשִׂיתִי מַעֲשֵׂה וְדַבּוֹר

עֲבוֹדַת רַבּוֹנוֹ, עָלָיו כְּתוּב (יִשְׁעִיָּה א) כִּי תִבְאוּ
לְרֹאוֹת פָּנָי וְגו'. גַּם כִּי תִרְבוּ תַּפְלָה אֵינֶנִּי
שׁוֹמֵעַ. שֶׁהָרִי בְּמַעֲשֵׂה וְדַבּוֹר הִדְבָּר תִּלּוּי.

בֵּא רָאָה, בִּיּוֹן שֶׁאָדָם עוֹשֶׂה תַּפְלוּת כֶּךָ,
בְּמַעֲשֵׂה וּבְדַבּוֹר, וְקוֹשֶׁר קֶשֶׁר הַיְחוד, נִמְצָא
שֶׁעַל יְדוֹ מִתְּבַרְכִּים עֲלִיוֹנִים וְתַתְּחוֹנִים. וְאִזּוֹ
צָרִיד הָאָדָם לְהִרְאוֹת עֲצוּמוֹ, אַחֲרֵי שֶׁסִּים
תַּפְלַת עֵמִידָה, כְּאֵלּוּ נִפְטֵר מִן הָעוֹלָם, שֶׁהָרִי

בְּדָקָא יֵאוֹת, וְאוֹדִינָא עַל חֲטָאֵי, הָא נַפְשֵׁי מְסִירְנָא
לָךְ וַדָּאֵי.

וַיַּחְזִי בַר נָשׁ גִּרְמִיָּה בָּאֵלּוּ פִּטִּיר מִן עֲלָמָא, דִּנְפָשִׁיָּה
מְסִיר לְהֵאֵי אֲתֵר דְּמוֹתָא, בְּגִין כִּד לֹא אִית
בֵּיה וָא"ו, דְּוָא"ו אֵילָנָא דְחֵי הוּא, וְהֵאֵי אֵילָנָא
דְּמוֹתָא הוּא. וְהֵא קָא מִשְׁמַע לָן, דְּרִזָּא דְמִלָּה, (מֵאֵי
קָא מִשְׁמַע לָן רִזָּא דְמִלָּה) דְּאִית חוּבִין דְּלֹא מִתְכַּפְּרִין, עַד
דְּאִתְפִּטֵּר בַּר נָשׁ מִעֲלָמָא, הָדָא הוּא דְכֶּתִיב, (ישעיה כב)
אִם יִכּוּפֵּר הָעֶזְרֹן הַזֶּה לָכֶם עַד תְּמוֹתוֹן, וְהֵאֵי יַהִיב
גִּרְמִיָּה וַדָּאֵי לְמוֹתָא, וּמְסִיר נַפְשִׁיָּה לְהֵאֵי אֲתֵר. לֹא
בְּפִקְדוֹנָא כְּמָה בְּלִילְיָא, אֶלָּא כְּמֵאן דְּאִתְפִּטֵּר מִן
עֲלָמָא וַדָּאֵי.

וְתִקּוּנָא דָּא בְּעֵי בְכוּוּנָא דְלִבָּא וּכְדִין קִדְשָׁא בְּרִיד
הוּא מְרַחֵם עֲלֵוֵי, וּמְכַפֵּר לִיה לְחוּבֵיהּ.
זָכָא הוּא בַר נָשׁ דִּידַע לְמִפְתִּי לִיה, וּלְמַפְלַח

לשון הקודש

מִתְכַּפְּרִים עַד שֶׁנִּפְטֵר הָאָדָם מִהָעוֹלָם, וְהוּ
שֶׁבִתּוּב (ישעיה כב) אִם יִכְפֹּר הָעֶזְרֹן הַזֶּה לָכֶם עַד
תִּמָּתוֹן. וְזֶה נִתֵּן עֲצָמוֹ וַדָּאֵי לְמוֹת וּמְסִיר נַפְשׁוֹ
לְמָקוֹם זֶה, לֹא בְּפִקְדוֹן כְּמוֹ בְּלִילְיָה, אֶלָּא כְּמֵי
שֶׁנִּפְטֵר מִהָעוֹלָם וַדָּאֵי.

וְתִקּוּן זֶה צְרִיד בְּכוּנַת הַלֵּב, וְאֵן הַקְּדוּשָׁה
בְּרוּךְ הוּא מְרַחֵם עֲלֵוֵי וּמְכַפֵּר לוֹ עַל חֲטָאִיו.

בְּרָאוּי וְהוֹדִיתִי עַל חֲטָאֵי, הָרִי נַפְשִׁי
מִסִּרְתִּי לָךְ בּוֹדָאֵי.

וַיִּרְאֶה אָדָם עֲצָמוֹ בָּאֵלּוּ נִפְטֵר מִהָעוֹלָם,
שֶׁנִּפְשׁוֹ מְסִיר לְמָקוֹם הַמּוֹת הַזֶּה, מְשׁוּם כִּד
אֵין בוֹ וָא"ו, שְׁוָא"ו עֵין הַחַיִּים הוּא, וְזֶה עֵין
הַמּוֹת הוּא. וְזֶה בָּא לְהַשְׁמִיעֵנוּ, שְׁפּוֹד הַדְּבָר
(מִזֶּה בָּא לְהַשְׁמִיעֵנוּ סוּד הַדְּבָר) - שֶׁיֵּשׁ חֲטָאִים שְׁלֹא

לְמֵאֲרִיָּה, בְּרֻעוֹתָא וּבְכֻוֹנָא דְלִבָּא. וְוִי לִיָּה לְמֵאֲנִי
 דְּאֵתִי לְמִפְתִּי לְמֵאֲרִיָּה, בְּלִבָּא רְחִיקָא, וְלֹא בְרֻעוֹתָא.
 בְּמָה דְּאֵת אֲמַר (תהלים עח) וַיִּפְתּוּהוּ בְּפִיָּהּם וּבְלִשׁוֹנָם
 יִכְבּוּ לוֹ וְלִבָּם לֹא נָכוֹן עָמוּ. הוּא אֲמַר (תהלים כה)
 אֱלִיד יִי נַפְשִׁי אֶשָּׂא, וְלֹא כָּל מְלוֹי אֶלֹא בְּלִבָּא
 רְחִיקָא, הָא גֵּרָם עָלֶיהָ לְאַסְתִּלְקָא מִעֲלֵמָא, עַד לֹא
 מִטּוֹן יוֹמוֹי, בְּזִמְנָא דְּהָא אִילָנָא אֶתְעַר בְּעֲלֵמָא
 לְמַעַבְדִּי דִּינָא.

וְעַל דָּא בְּעִי בַר נָשׁ לְאַדְבָּקָא נַפְשִׁיהָ וְרֻעוֹתֶיהָ
 בְּמֵאֲרִיָּה, וְלֹא יִיָּתִי לְגַבִּיָּה בְרֻעוֹתָא כְּדִיבָא,
 בְּגִין דְּכִתִּיב, (תהלים קא) דּוֹבֵר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לִנְגִיד
 עֵינָי. מָאי לֹא יִכּוֹן. אֶלֹא בְּשַׁעֲתָא דְּהוּא אֶתְקִין
 גְּרַמִּיָּה לְהָאִי, וְלִבִּיָּה רְחִיקָא מִקִּידְשָׁא בְּרִידָא הוּא,
 קָלָא נָפִיק וְאֲמַר, לֹא יִכּוֹן לִנְגִיד עֵינָי. (אמא) הָאִי בְּעִי
 לְאַתְקִנָּא גְּרַמִּיָּה, לֹא יִכּוֹן, לֹא בְּעֵינָא דִּיתְתַּקֵּן. כָּל

לשון הקודש

לעשות דין.

וְלִבָּן צְרִיד אָדָם לְהַדְבִּיק נַפְשׁוֹ וּרְצוֹנוֹ
 בְּרַבּוֹנוֹ, וְלֹא יָבֹא אֵלָיו בְּרַצּוֹן בּוֹזֵב, מִשּׁוּם
 שְׂכָתוֹב (שם קא) דְּבַר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לִנְגִיד
 עֵינָי. מַה זֶּה לֹא יִכּוֹן? בְּשַׁעֲהָ שְׁהוּא מִתְקִין
 עֲצָמוֹ לְזֶה וְלָבוֹ רַחֵק מִן הַקֹּדֶשׁ בְּרִידָא הוּא,
 קוֹל יוֹצֵא וְאֹמֵר: לֹא יִכּוֹן לִנְגִיד עֵינָי. (לקמא) זֶה
 צְרִיד לְתַקֵּן אֶת עֲצָמוֹ, לֹא יִכּוֹן, אֵינִי רוֹצֶה

אֲשֶׁרִי הָאִישׁ שׂוֹדֵעַ לְפָתוֹתוֹ וְלַעֲבֹד לְרַבּוֹנוֹ
 בְּרַצּוֹן וּבְכֻוֹנַת הַלֵּב. אִזִּי לְמִי שָׂבָא לְפָתוֹת
 לְרַבּוֹנוֹ בְּלֵב רְחוֹק, וְלֹא בְרַצּוֹן, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 (תהלים עח) וַיִּפְתּוּהוּ בְּפִיָּהּם וּבְלִשׁוֹנָם יִכְבּוּ לוֹ
 וְלִבָּם לֹא נָכוֹן עָמוּ. הוּא אֲמַר (שם כה) אֱלִיד הִ'
 נַפְשִׁי אֶשָּׂא, וְלֹא כָּל דְּבָרָיו, אֶלֹא בְּלֵב רְחוֹק,
 זֶה גֵּרָם עָלָיו לְהַסְתַּלַּק מִהַעוֹלָם מִטָּרָם שְׁלֹא
 הִגִּיעוּ יָמָיו, בְּזִמְנֵי שְׁאִילָן זֶה מִתְעוֹרֵר בְּעוֹלָם

שָׁכֵן אִי אֶתִי לִיחַדָּא שְׂמָא קַדִּישָׁא, וְלֹא מִיחַד לִיה
בְּדָקָא יָאוּת.

זַכָּאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּצַדִּיקִיא בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא
דְּאֶתִי, עַל־יֵהוּ כְּתִיב (ישעיה ס) וּבָאוּ וְרָאוּ אֶת
כְּבוֹדִי וְגו'. וּכְתִיב, (תהלים קמ) אֶךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ
וְגו'. אַתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְנָשִׁיק יְדָיו. אָמַר, אֵלְמָלֵא לֹא
אֶתִינָא לְעֵלְמָא אֶלָּא לְמִשְׁמַע מַלְיָן אֱלִין דִּי. אָמַר
רַבִּי יְהוּדָה, זַכָּאָה חוֹלְקִנָּא, וּזַכָּאָה חוֹלְקִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל,
דְּאִינוּן מִתְדַבְּקִין בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכְתִיב, (דברים ד)
וְאַתֶּם חֲדָבְקִים וְגו'. (ישעיה ס) וְעַמְּךָ כָּלָם צַדִּיקִים וְגו'.

בְּרוּךְ יי לְעוֹלָם אָמֵן וְאַמֵּן.
יְמַלּוּךְ יי לְעוֹלָם אָמֵן וְאַמֵּן.

לשון הקודש

לְשִׁמְעַ דְּבָרִים אַלּוּ – דִּי לִי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה,
אֲשֶׁרִי חֲלָקִי וְאֲשֶׁרִי חֲלָק יִשְׂרָאֵל, שְׁנֵי דְבָקִים
בְּקוּדֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂכָתוּב (דברים ד) וְאַתֶּם
חֲדָבְקִים וְגו'. (ישעיה ס) וְעַמְּךָ כָּלָם צַדִּיקִים וְגו'.
בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאַמֵּן. יְמַלּוּךְ ה' לְעוֹלָם
אָמֵן וְאַמֵּן

שִׁיתַתְקֵן. כָּל שָׁכֵן אִם הוּא בָּא לִיחַד שֵׁם
הַקּוּדֹשׁ וְלֹא מִיחַדוּ בְּרָאוּי.
אֲשֶׁרִי חֲלָקֵם שֶׁל הַצַּדִּיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה
וּבְעוֹלָם הַבָּא, עַל־יָדָם כְּתוּב (ישעיה ס) וּבָאוּ
וְרָאוּ אֶת כְּבוֹדִי וְגו'. וּכְתוּב (תהלים קמ) אֶךְ
צַדִּיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ וְגו'. בָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְנָשִׁק
יְדָיו וְאָמַר, אֵלְמָלֵא לֹא בָּאֲתִי לְעוֹלָם רַק